Regd No. N. 45 / M. 3813

గోలకొండ

ఈరాఖులో బ్రిటిషు విజయములు

ప్రతి సోమ, గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౬ హైద్రాబాదు-దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౩ వృషసం॥ర వైశాఖబ॥ ౧ (౬-౮-౧౩౫౦ ఫ.) సోమవారము

ఈరాఖుస్థితిలో గొప్పమార్పులేదు

తుర్కీ మంత్రివర్గమందు ఈరాఖును గూర్చినచర్చ

మే ౫వ తేదినుండి ౯ వతేదివరకు వచ్చినవార్తల నుపరిశీలించినమీద, అక్కడ ఈరాఖుసేనలతో బ్రిటిషుసేనలుచేయుచున్న పోరాటమునరెండవవారికి కొన్ని విజయములువచ్చినట్లు వార్తలువచ్చినవి కానిపరిస్థితిలో గొప్పమార్పేమియు కనిపించుటలేదు. పోయినసంచికలో రుత్బాను ఈరాఖువారి సేనలుపట్టుకొన్నట్లు తెలిపియుంటిమి. దానిని బ్రిటిషుసేనలు తిరిగిఆక్రమించుకొన్నట్లు మే ౭వ తేదినాటివార్తలోనున్నది. ఈరుత్బా మోసాలులో పెట్రోలుగనులనుండి హైఫావరకు నిర్మితమైన చమురుగొట్టపుమార్గమువనున్నవి. ఈమార్గములో అనేకముఖ్యస్థానాలలోనుండు ఈరాఖుసైనికులు బ్రిటిషుసేనలకులొంగినవట, తర్వాత బ్రిటిషు సేనలు ఆస్థానములను ఆక్రమించుకొనినవట. హబ్బానియా కంటోన్మెంటుకు నేరుగా దక్షిణముననున్న పీఠభూమిలో శత్రువులు లేరు. మే ౬వ తేదిన బ్రిటిషుసేనలుకొందరు ఈరాఖుసైనికులలో కలిసి హబ్బానియా కంటోన్మెంటుకు ఎత్తునయుండి పీఠభూమిలో మకాముకు అనుకూలపడువట్టి ఉన్నత స్థానాలనుండి ఈరాఖుసైనికులను తరిమివేసినవి. తుదకు ఈరాఖువారివిమానాలలో సగముకంటె ఎక్కువనష్టపడుటయేగాక మందుగుండుసామగ్రి కూడనిరంతరముగావాడుటకు చాలినంతలేకపోవుటవల్లనుప్పుసంగావాడుకొనవలసినదని ఈరాఖుసైనికాధికారులు తమసేనలకు ఆజ్ఞనిచ్చినారు. బ్రిటిషువారికి ఈరాఖులో ౬ తుపాకులు ౪౦౦ మందికిపైగా సైనికులుపట్టుబడినారట. హబ్బానియా నెదిరించిన ఈరాఖుసేనలు రామాదీకిని ఫలూజాకును వెళ్లిపోయినవట. బాస్రాలో బ్రిటిషుసేనలు మరికొన్ని వర్తకభవనములను, బ్యాంకుభవనములను, టెలిగ్రాఫుఆఫీసులను ఆక్రమించినట్లు మే ౯వ తేదినాటివార్తలోనున్నది. ఇంకనుపోరాటముజరుగుచునేయున్నది.

ఇకవిమానదాడులసమాచారములను గమనించెదము. బ్రిటిషు విమానాలు మే ౫వ తేదిన హబ్బానియా విమానాశ్రయంమీదను, దివానియాలో సైనికభవనాలమీదను, ఫలూజాలో మోటారుబండ్లమీదను బాంబులువేసినవి. ౬వ తేదిన మొవాస్కర్ ఆల్ షిద్ అనుచోటవిమానాశ్రయంమీద వేసినబాంబులచేత అనేకవిమానాల నష్టమైనవట, ౭వ తేదిన బాగ్దాదువద్ద వాషాష్‌లో మందుసామగ్రి యున్నచోటిపైనను, హానియాదిలో క్రిందనుండి వవిమానాపైనను బాంబులువేయబడినవి. రషీదులో విమానాశ్రయములపై ౮వ తేదిన బాంబులు వేయబడినవి.

ఇదియిట్లుండ, నిజమోఅబద్ధమోగాని రషీద్ ఆలీ బాగ్దాదులో ప్రజలు తనచర్యలకువ్యతిరేకముగా నగోలలుపెట్టుటచే బాగ్దాదునుండి వెళ్లిపోయినట్లు ఒకవార్తవచ్చినది. ఈరాఖుదేశరక్షణశాఖమంత్రియగు నజీసయ్యద్ షౌకత్‌గారు మే ౯వ తేదిన తుర్కీ, కిపోయిరి. తుర్కీ మంత్రివర్గముయొక్క ఒక ముఖ్యసమావేశము అమధ్యాహ్నము ప్రధాన మంత్రియింటిలో జరిగినపుడు ఈరాఖువ్యవహారములను గురించికూడచర్చజరిగెనట. ఈసమావేశముతర్వాత నజీసయ్యద్ షౌకత్‌గారు తుర్కీ ప్రధానమంత్రితోను, విదేశాంగమంత్రితోనుసంభాషించిరి. అటుతర్వాతమరలతుర్కీ మంత్రివర్గ సమావేశముజరిగెను. తుర్కీలో బ్రిటిషు రాయబారికూడ తుర్కీ విదేశాంగమంత్రితో సంభాషించి నజీసయ్యద్ షౌకత్‌గారువచ్చినపనినిగురించి తెలిసికొనిరట ఈరాఖుదేశరక్షణమంత్రి తుర్కీ వచ్చిన ముఖ్యనేరములలో నొకటి తుర్కీలో ఉండే జర్మనురాయబారితో సంభాషించుటయనికొందరు తలచుచున్నారు. ఆజర్మనురాయబారి ఇపుడుబర్లినులో ఏదోమాట్లాడుచున్నాడు ఇంకనుతుర్కీ రాలేదు.

తుర్కీ వారిపుడు తమదేశానికిఈరాఖుదేశంతో గలసరిహద్దువైపు సైన్యములనుంచుచు జాగ్రత్తగానున్నారు. తుర్కీ అధ్యక్షుడగు ఇనూనుగారు తుర్కీ రాజ్యంలోనిపడమటిరాజ్యాలలో పర్యటనముగించుకొని తిరిగివచ్చినారు. తుర్కీలో కిఇపుడు జర్మనునాజీలఏజంట్లు అధికంగావచ్చుచున్నారట. తుర్కీ వైఖరిఇంతవరకును బ్రిటనుకనుకూలంగాను ఉండుటకై తానుపోరాటంలోదిగకుండవలెనమనదిద్దియుండెను. కానిగ్రీసులో జర్మనులు జయముపొందినతర్వాత ఇపుడుఎవరికిగాని సహాయము కల్గించకుండా సంపూర్ణముగాతటస్థముగానుండవలెననితుర్కీ ఉద్దేశించినదని ఒకవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు

ఈరాఖుప్రక్కనుండే ఇరాన్‌లోకూడా జర్మనునాజీలఏజంట్లుఅపరిమితంగా ప్రవేశించుచున్నారనువదంతిని తుర్కీలో ఇరానురాయబారి కార్యాలయమువారు అసత్యమనిఖండించినారు.

గ్రీసువ్యవహారము

తుర్కీకిసులభంగా అందుబాటులోనుండు మైటిలీను, షియోస్ అనుదీవులను జర్మనులు పారషూట్లనుండిదిగిఆక్రమించుకొన్నారు. ఈదీవులు స్మర్నాసి ధుశాఖలో ప్రవేశించుద్వారమున కిరుపైపులనున్నవి. డార్డనల్సునదక్షిణంలోనున్నవి.

గ్రీసులోజర్మనులు ఒక గ్రీకుసైనికాధికారి ప్రధానిత్వమున ప్రభుత్వమునొకదానినిఏర్పాటుచేసియుండిరిగదా ఆసైనికాధికారినిఇక్షేపురిసి గురు గ్రీకుసైనికాధికారులను గ్రీకురాజునకువ్యతిరేకముగ జర్మనులకుతోడ్పడుచున్నారను ఆక్షేపణమాపి ఇపుడు క్రీటులోనుండి గ్రీకుప్రభుత్వమువారు గ్రీకుప్రభుత్వోద్యోగములోనుండి తొలగించినట్లు ప్రకటనచేసినారు. గ్రీసు నౌకాసైన్యమునకు జర్మనుశత్రువుముతోముడిబెట్టబడినది, ఏథెన్సునగరంలో జర్మనుసేనలు తమవిజయమునుసూచించుటకై కవాతుచేసినవి, ఇటాలీయసేనలుగూడపాల్గొన్నవి క్రీటులోకిచేరినగ్రీకుసేనలును, తక్కినబ్రిటిషు, ఆస్ట్రేలియాసేనలును, గ్రీసుసహాయానికైవచ్చియుండిన న్యూజీలాండుసేన అధిపతియైన ఫ్రెబర్గుగారి నాయకత్వమునకలిపియుంచబడినవి.

గ్రీకుజలాంతర్గాములు బ్రిటిషునౌకలతోచేరుటకై అలెగ్జాండ్రియాకుబయలుదేరినవి ౧౦గ్రీకుడిస్ట్రాయర్లకుగాను మూడుసముద్రంలోముంచివేయబడినవి. ౧౩టార్పెడోపడవలకుగాను రెండుఅలెగ్జాండ్రియాకుచేరినవి.

గ్రీసులోఎక్కువెక్కువ బ్రిటిషుసామ్రాజ్యసేనలలోని ౧౧౫౦౦మంది నష్టమైనారని బ్రిటిషుప్రభుత్వపుకాలనీలసెక్రటరీగారు ప్రకటించినారు ఇందులో ఆస్ట్రేలియావారిసైనికులు ౩౦౦౦మందియని ఆస్ట్రేలియామంత్రికి తెలిసినది గ్రీసుకుపంపబడిన ఆస్ట్రేలియాసేనలలో ౧౭౦౦౦మందియుండిరి.

యుగోస్లావియా

యుగోస్లావియాకొండలలో సర్బియాసైనికులు ఇంకనుజర్మనులకుచిక్కకుండగలిగిందుకుద్యేశ్యముతో పోరాటములను చేయుచున్నారు. దీనివల్లఇపుడు జర్మనులను యుగోస్లావియానుండి తరిమివేయవీలుకేకున్నను యీపోరాటమును యుద్ధముముగియువరకు సాగించుచునే యుండగలరట,

యుగోస్లావియా పూర్వప్రభుత్వము ఇపుడు పాలెస్టైను ప్రాంతములోఎక్కడనో ఉన్నది. అప్రభుత్వము మే ౫వ తేదిన గావించినయొక్క ప్రకటనలో 'యుగోస్లావియాకు పీటర్ రాజుగారి ఛత్రచ్ఛాయక్రింద స్వాతంత్ర్యములభించువరకు యుగోస్లావియావారలగు సర్బులు, క్రోటులు, స్లోవనులు ఇంకనుపోరాటములను సాగించుచునే యుండగలరని తెలిసినది క్రోటులక్రోషియానందమనియుద్ధానికి ముందుజర్మనులు చెప్పియుండిరట కానిఇపుడుఆక్రోషియాలోపెద్దప్రాంతములను హంగరీకిని ఇటలీకిని ఇచ్చివేసినందుకై క్రోటులుఅసంతృప్తి చెందియున్నారని బ్రిటిషువారిపైపునుండి వచ్చెవార్తలలో ఉంటున్నది. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రవాసంలోనున్న యుగోస్లావియాప్రభుత్వమునే అసలుయుగోస్లావియాప్రభుత్వమునితలచును, అప్రభుత్వమువద్ద ఇదివరకురుమేనియాలో తమరాయబారిగా నుండిన సర్ రెజినాల్డుహోరుగారిని రాయబారిగనియోగించినారు. కానిరష్యావారు యుగోస్లావియా స్వతంత్రదేశమని ఇకమీదతలచబోవలేదనుచు పూర్వయుగోస్లావుప్రభుత్వముచే రష్యాలోనియుక్తమైన రాయబారవర్గమును అంగీకరించలేమని తెలియబరచినారు. బెల్జియములుకూడ స్వతంత్రదేశాలుకానందున తమదేశంలోవాటి రాయబారవర్గాలను ఆమోదించజాలమని రష్యాప్రభుత్వమువారుఆదేశాలవారికికూడ తెలియబరచినారు, ఇదివరకు ఇటలీలోనుండిన యుగోస్లావురాయబారవర్గమునకుచేరిన ౧౬౭మంది అధికారులిపుడు అమెరికాకుప్రయాణమైనారు, అమెరికారేవులలోనుండే యుగోస్లావియానౌకలలోని ఉద్యోగులు పూర్వపుయుగోస్లావుప్రభుత్వమునందు భక్తిగలవారాకోరాయని పరీక్షించుటకనిచెప్పుచు అమెరికాసముద్రతీరరక్షకాధికారులు అనౌకలపైఎక్కిఆక్రమించినారు.

యుగోస్లావియాలో జర్మనులుక్రొత్తగాఏర్పాటుచేసిన క్రోషియారాజ్యమును ఒకస్వతంత్రరాజ్యంగా రుమేనియావారు ఆమోదించినారు.

అంతటిలో గ్రీసురాయబారియగు సైమోపులాస్‌గారు మే ౬వ తేదిన ఒకవిందులో ఉపన్యసించుచు పోయిన ౫౦ ఏండ్లలో ఇంగ్లండు ఆగ్నేయాఆసేన ఎక్కువగా సాయముచేసినదని నిందించినారు.

రుమేనియా

ఇప్పుడు లండనులో రుమేనియా స్వాతంత్ర్యకాముకులగు రుమేనియనులు ఒక సంఘమును ఏర్పరచినారు ఈసంఘము పేరు "రుమేనియన్ డెమొక్రాటిక్ కమిటి" రుమేనియనులు ఒక సైనిక దళము నేర్పరచి బ్రిటనుతో చేరి పోరాడగలరని ఈ సంఘమువారు రుమేనియనులకు విన్నవించినారు. ఈ సంఘము వారికి రుమేనియాలో ప్రజాస్వామిక పద్ధతిని కాంక్షించుచు ప్రజల సంఘములలోని ఆమెరికా సంయుక్త రాజ్యములలోని ౪ లక్షల రుమేనియనులతోను సంబంధమున్నది, యుద్ధానంతరము శాసనబద్ధమైన ప్రభుత్వక్రింద ప్రజాస్వామిక పరిపాలనము కావలెనని ఈ సంఘము[illegible] ఆదర్శము,

బెనారసు సంస్థానములో సత్యాగ్రహము

బెనారస్ (కాశీ) సంస్థాన కాంగ్రెసుసంఘమువారు సంస్థానమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తిని పంపుకొన్నారు. ఇటీవల వెల్లడియైన సంస్థానరాజ్యాంగ సంస్కరణములలో నిషయము కొన్ని ఆవసరము గుమార్పులనైనచేయుండీఅని మనవిచేసుకొన్నారు. కాని వారికి తృప్తికరమగుజవాబు దొరకకపోయెను. అందుచేత ఆసంస్థానకాంగ్రెసువారు మే౭వ తేదినుండి సత్యాగ్రహము ప్రారంభింప నిశ్చయించిరి.

మొదటి సత్యాగ్రహి బలదేవతేవారీ అనువారు.

బ్రిటనుపై జర్మనుల దాడులు

బ్రిటిషువారి విమానములు ఏప్రిలు ౩౦వ తేది పగలు వచ్చి సముద్రతీరమువద్ద పోవుచుండిన శత్రునిమానములపై బాంబులను వేసెను. ఈదాడినుండి ఒకవిమానము తిరిగిరాలేదు. ఆనాటి రాత్రి బ్రిటిషువిమానములు జర్మనీలో నౌకల మూలస్థానమగు కీలుపైనను, పారిశ్రామిక కేంద్రమగు హాంబర్గుమీదను, యుండన్ రేవుమీదను బాంబులనువేసినవి. మే ౧వ తేదిన పగలు హాలెండులో జర్మనుల జలాంతర్గాములుండు డెన్ హెల్డర్‌పై బాంబులువేయబడినవి. హాలెండు సముద్రతీర సమీపమునందు శత్రునౌకలమీదను: ఒకపెట్రోలు ఖజానామీదను బాంబులువేయబడినవి-ఒక ట్రోలుగనిపోవునాక ఈదాడిచే చాలా చెడిపోయినది-ఈదాడినుండి ఒకవిమానము కనిపించుటలేదు-అరాత్రి జర్మనీ వాయవ్యభాగంపై బ్రిటిషు విమానాలదాడులు జరిగినవి. మే౩వ తేదిరాత్రి బ్రిటిషువిమానాలలోనున్నైనను బ్రెస్టువద్ద డాకులమీదను బాంబులనువేసినవి- బ్రెస్టువద్ద రెండు నాజీయుద్ధనావలపై బాంబులుపడినవి- నార్వే మీదకూడ బాంబులు వేయబడినవి-

మే౭వతేదినుండి ౯వతేదివరకు బ్రిటనుపై జరిగిన జర్మనుదాడులలో మెర్సీసైడుపట్టణము మీద ఎక్కువగా దెబ్బలుతగిలినవి నష్టముకూడచాలఎక్కువగానే తుండెను. మే౭వ తేదినాటిరాత్రి ఒక శత్రు విమానము క్రింద కూల్చబడెను, ఈనాటిపగటిదాడిలో విశేషమేమియులేదు, అరాత్రి ౨౪జర్మనువిమానాలునష్టమైనవి, మే౮వ తేదిన మెర్సీసైడుతో పాటుపడమటి మిడ్లెండ్సు, తూర్పు సముద్రతీర ప్రాంతమున ఒకపట్టణము మంచిదెబ్బలనుతిన్నవి. ఈరాత్రి ౧౬ జర్మనువిమానాలుక్రింద కూల్చబడినవి. మే ౯వ తేదిరాత్రి మెర్సీసైడుతోపాటు లవర్పూలుకూడ జర్మనువిమానదాడుల దెబ్బలను ఎక్కువగాతిన్నది.

ప్రమాద గడ్డి

ఇదిగో క్రిందికి దిగి వస్తున్నా" అన్నా డట దొంగ పెద్ద

ఉంది రష్యా కథ.

యీ మధ్యన రం సైనిక దళాలను సరిహద్దులో ఏర్పాటు చేసినదట దీనికి కొంత భయం వేసింది. "మిత్రమా! (Comrade) ఇది యేమి పని. ఇంత సైన్యము యెందుకోసం గాను నా సరిహద్దులో నిలబెట్టి" అని అడిగింది. అందుపై రష్యా ఇట్లన్న

"మిత్రవర్యా! అచ్చే! ఏమిన్నీ లేదు ఈ ప్రాంతంలో గోధుమ పైరు నీరు లేక ఎండిపోతుంది వాటిపై నీరు చల్లటానికి ఈ సైన్యాన్ని పంపించినాను. ఇంకేమిన్నీ కాదులే" బహోల గల్లంతు

అహమదాబాదులో హిందూ లాటీ యుద్ధాలు, అగ్ని ప్రయోగాలు ఆ ఘోరాలలోను కొన్ని వినోదాలు

ఉంటుండి కటాలన అంద మాసికలేసికొని దబదబా పెట్టినారు. ఒకరు ఉరికేది చూచి వాళ్లకంటె ముందుగానే ఉరికి ఉరుకుడు పందెములో గెలిచిన వారికి కూడ లేకపోయెను. ఎందుకురా అంటే ఇంకా ఉరికేవారే కాని కారణం విచారించువారే కూడ పోలీసువారు పరిశోధన చేయుచుంటయ్యా అంటే ఒకచోట త్రీలు కూర్చున్నారు. గంపలలో పెట్టుకొని అమ్ముకుంటున్నారు. మాట వినిపించి. పైగా సాయంకాల వేళ యెక్కడంటేం! వారేమో మాట్లాడుతున్నారనుకున్నారేమోకాని ప్రతిధ్వనించేలాగు అరిచినారు. దూ ధ్వనులు విన్నారు, గుండాలు మనలచంపుతారు. మన అంటుపెట్టుతారు అని దబదబాయా పారిపోయినారు ఇక మొదలైంది ఉరు పెంకెం. ఆ ముసలి ముత్తైదువుల విచారించితే- మారంతుల

నాకు చాలాకాలంనుండి ఉండేది మనుష్యులను చూచేపశువులు అధర్మం చేస్తున్నారేమో అని భయపడేవాన్ని. ఎందుకంటే ఎద్దులు రంకె వేసి నోటీసు ఇయ్యంది ప్రత్యర్థిమీదకి పోవు గాడి కొంత్ర పెట్టకుండా కన్నదు కుక్క మొరగ కుండా కరవదు ఈవిధంగా పశువులలో నోటీసు ఇచ్చి యుద్ధము ప్రారంభమవుతుంది- ఇప్పుడు పాశ్చాత్యదేశాలలో నోటీసు లేకుండానే యుద్ధాలు జరుగుతవి మనదేశంలో కూడ మతకలహాల లో నోటీసు లేకుండా వీపున పొడుచుతారు నెత్తిన మోదుతారు. ఇండ్లంటుపెట్టుతారు

అహమదాబాదులో రెండు ఎద్దులు కొట్లాడుకొన్నవి ఒకటిముస్లింఎద్దు రెండవది హిందూవృషభం కావచ్చును లేకుంటే వాటికికూడా కొమ్ములువిరిగి డొక్కలు పగిలేటట్లు గా ఆ నగరంలో హిందూముస్లిములు పొడుచుకొంటూ ఉండేకాలములోనే అంతఉద్రేకం కలుగవలెనా? మనుష్యులు పశువులైతే ఇక పశువులుమాత్రము తక్కువ దర్జాలోనివామరి అవెంటిలో ఏదిగెలిచినదో? అకస్మాత్తుగా నోటీసు ఇయ్యకుండగా వెనుకనుండి వచ్చి ఢీకొని డొక్కలో పొడిచిన ఎద్దేగెలిచి వుంటుంది- అందుకు సంశయం ఉంటుందా? చచ్చిన ఎద్దుకు ఊరేగింపు జరిగిందో లేదో తెలియదు బాజాలో తీసుకొని పోద్యుదానికి సెలవిచ్చినారో లేదో అదిన్నీ తెలియదు అయితే ఈఎద్దుల కొట్లాటలగడబిడలకు జనులంతా భయపడినారు దూరంగా ఉండేవారు, వచ్చినారు రాకుండా, మన నెత్తులను చితుగకొట్టుతారు, మనవీపులలో నాలాకగా జంబియాలను దూర్చుతారు అనిఅనుకొని ఒకే పరుగున వెనుక్కి చూడకుండా పారిపోయినారు, ఇంతేముంది. గతానుగతికో లోకః, మళ్ళీఉరుకుడు పందెము. బహుమానాలుఎవ్వరికిన్నీ లేవు.

ముసలమ్మలరంతులకు భయపడేజాతి రెద్దుల కొట్లాటకు జామదూరముఉరికేజాతి ఆ యూరోపుయుద్ధరంగంలో ఉంటే యెట్లుండేదో యేమో- యూరోపు నగరాలలో బాంబులు పడినట్లుగా మనదేశంలోపడితే ఏంగతిపట్టుందో యేమో! పూర్వం ౧౯౧౪-౧౯౧౫ యూరోపు యుద్ధకాలంలో యెమ్డెన్ ఓడ వచ్చి మద్రాసులో మూడు బాంబులు వేసివుండెను. ఆ సమయంలో మద్రాసీలు చూపించిన ఉత్సాహ సాహస ధైర్య స్థైర్యగుణాలు వర్ణనాతీతం వేనవేలుగా జనులు దిక్కులేకుండా యిండ్లయినా సరిగా భద్రంచేసుకోకుండా ఉరికినారు ఇకముందు కాలం యెట్లుంటుందోయేమో?

...ప్రయత్నంకూడా నిష్ఫలమైపో తున్నది

ఈపరంగులాడేవాళ్ళలో అందరిఅభిప్రాయాలుఇంచుమించు ఒక్కటిగానే ఉన్నయి. ఒక్క పరంగిల్ సభతప్ప అధిప్రభుత్వాకాశంనుండి భూమిమీద సభ వేయుటానికి దిగినదేవతాపశువాయం తల్లిపాలుబోల్లిపిల్లభళా -ంటే భళీఅనటమే వాటి ఉద్దేశం ప్రజాపక్షం వారుమాతృభాషలకు ప్రాముఖ్యమివ్వవలెనంటున్నారు. ఇంకొకరుఏమంత ప్రాముఖ్యతఅవసరంలేదు విద్యాపథంలో ఉర్దూ మార్గంఇంకొకొంచెంఎక్కించి మిశ్రమంచేయు మనంటున్నారు,

వీరిదొకపంథావారిదొకపంథా. ప్రభుత్వం వారి కోమార్గమవలంబించిరథాన్ని ...కుపుతున్నారు ప్రజలడిగినప్రతిదా ...వినిచేసు ...వారుండేదెను కు! ...వారో ఏర్పాటుచేసినవారు దానిస్వరూప ఫలితాలను తెలుసుకొనటమే ఈవ్యాసోద్దేశం

మొదటితరగతినుండి నాల్గోతరగతివరకు తెలుగురూ ఉర్దూ అనికేరుకేరుభాగాలున్నాయి తెలుగుక్లాసువాండ్లకు రెండవతరగతినుండి ఉర్దూ, పారంభమైఐదవదిసాంతం బాలశిక్ష నేర్పుతుంటారు -3-4 తరగతుల్లో పహ్లీ మ్యానీ ప్రూర్తిఅవు తుందిదీనికిసంపూర్ణవిరుద్ధంగా ఉర్దూ క్లాసులో చౌథీ అరబ్బీ పార్శీలులేకపోతే ఉన్నాచదవకపోతేవాండ్లుమాత్రం తెలుగుచదువుతారు

నాల్గోతరగతి (తెలుగు)చదివి ఐదవతరగతిలో ప్రవేశించేటందుకెన్నో ప్రతిబంధకాలు ముఖ్యప్రతిబంధకం ఉర్దూరాదు-ఐదవతరగతిలో ఉర్దూ ఐదవవాచకముంటుంది ఈమహానుభావుడో దూన్నీ చదివినపండితుడు, ఇంతేకాదు, చరిత్రభూగోళం ...తెలుగులో చదివినవాడు ఐదవతరగతినుండిఅంతాఉర్దూ ఇటువంటివాన్ని ఐదోతరగతిలో చేర్చుకోమంటే ఎవరు చేర్చుకుంటారు "సానా నెమ్మదిగావచ్చినట్టు తిరిగివెళ్లి ఉర్దూనువ్వంచమో ...చదివి మళ్లీరండేండ్లయినాకరా" అని అనకపోయినా అన్నట్టేఅర్థం

విద్యార్థి మాతృభాష నాశ్రయించినపాషానికిని ...తనతమూర్ధాయంలో ...స్థానికితిలాంజలి అర్పించాల్సొస్తుందితపవిదు ప్రభుత్వంవారు మాతృభాషకిచ్చిన ఫలితంఇంత ఘోరపరిణామాన్ని పొందింది ఈప్రాముఖ్యతఉం ...ఎంతలాభమో లేకున్నా అంతలాభమే గుడ్డివాడుకన్నుమూసినా ఒకటే తెరచినాఒకటేకాని ఇతరులనభయకారణం కాకుండా మూసుకున్నకే మేలు,

విద్యావిధానంలో కూడా (దేహాతీషహరీ) (గ్రామ్యక నాగరిక అన) భేదాలుండటంకూడ దీనికి కొంతకారణం నగరవిద్యావిధానంలో ఇంగ్లీషు మూడోతరగతినుండి చదివిస్తారు గ్రామవిద్యావిధానంలో ఇంగ్లీషుస్థానం పూర్ణాను స్వారం ఐతరగతిలో ఇంగ్లీషుఒకవాచకమే మొదలౌతుంది ఈ ఏ, బి, సి, డి లైనా ... తెలువాలంటేఁతరగతి వాడైతే చెప్పునుసరమేలేదు ఉర్దూదరతరగతి చదివినవాడైనా ఏవిధంగాచేర్చుకుంటారు చేర్చుకున్నా ఈకుంటికుర్రంనడిచేదెట్లా? ...ఇంగ్లీషుచదివితే సేమో కాని పల్లెవిద్యావిధానం పట్నపువిద్యావిధానం ఈరెండిటిమధ్యఒక అగాతముండనేఉన్నది దీన్ని ...చేగడుకువాడే పట్నపువిద్యావిధానంలో చేసుకుంటారు ప్రతివాడుసుదుపుగా పైనచదివే ...వలగాల్నంటే ఈమాతృభాషకిచ్చిన ప్రాముఖ్యతకూడా తనబురఖామాయ్యలో వాలె ఇంతేకాదు ఈదేహాతీషహరీ కృత్రిమభేదాలు ...ంచాలె లేకుంటేపల్లెవాండ్లలో కల్గుదుమబ్బుపట్నాలరోగ్యమాదప్రవహిస్తున్నట్టుగాపల్లెవిద్యార్థులకష్టంకూడపట్నాలబళ్లమీదవ్యర్థంగాః లియిప్రవహిస్తుంది,

వైరాగ్య మఠమునకు వైష్ణవపూజ

వైషణ్ పెంబర్తి జాగీరు (శ్రీ॥మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహద్దరుగారి) గ్రామంలో ఒకపురాతనమైనవైరాగ్య (బైరాగి) మఠముపుండెను దీనినిత్య కైంకర్య (పూజ)నిమిత్తమై కొంత భూమివుండెను. యిదిగాకమన శ్రీనిజాంప్రభువుగారి (సరప్రకోను)నుండి ది ౧౩ రుగ చొప్పున యివ్వబడుచుండెనట పైఆదాయము సాధుసన్యాసులకొరకై వినియోగించబడుచుండెను కానియిటీవల వంశపరంపరగావచ్చిన మఠాధికారి మఠమును శిథిలాచరచిపోయెను హీనస్థితిగానుండినమఠమును ఉద్ధరణచేయదలచుకొనినకొందరు గ్రామాభిమానులు మఠాధికారినితొలగించ స్థానిక తహసీల్ కచ్చేరీలోవిజ్ఞప్తి (మహజర్ నామ) నిచ్చినందున ప్రభుత్వాధీనమైయుండెను.

ప్రస్తుతము (వైశాఖశుద్ధమినాడు) స్థానికపట్వారి తైర్యుల(3)ను తీసుకొనివెళ్లి మైమఠముపంచుజామా చేసి ఒక శ్రీవైష్ణవున్ని (లింగాలఘనపురనివాసిన్ని) నియమించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

సర్వసంగపరిత్యాగులు, యోగులు, సన్యాసులు, తపస్విద్ధులు, మొదలగు విరాగులకునివాసయోగ్యమైనవైరాగ్య (బైరాగి)మఠము కుటుంబీకులు, సంసారులు, కర్మబద్ధులు, మొదలగువారికి అధీనమగుట ధర్మశాస్త్రవిరుద్ధము,

ఇట్లు
మఠాభిమాని

ఒకకర్షకుని ఓవరుసియరు కొట్టుట

(ఒ. వి)

భువనగిరి ౨౯-౩-౫౦ ఫ

కొన్నిరోజులక్రింద భువనగిరిలో దుగ్యాలచంద్రయ్యయను కర్షకుని రామిరాతు యిలాక ఓవరుసియరు మహమదుయూసఫ్ గారుకొట్టగా భువనగిరి మున్సిపులో అర్జీయిచ్చెను మొదట పోహెబుసర్కారుయుద్యోగుల పైన సర్కారువారిఅనుమతిలేనిది అభియోగము తేకూడదనిత్రోసివేసిరి. కానిదుగ్యాల చంద్రయ్యదానినిగురాని ఉన్నతిన్యాయస్థానమున ప్రవేశపెట్టగా చ ౨౯ ఖుర్దాదు ౧౩౪౦ ఫసలినాడు హైకోర్టులోతీర్పుచేయబడి క్రిందికోర్టులోకిపంపిరి. ఒవరుసియరుపైన పెట్టబడినఅభియోగమునడువవచ్చునని ఉన్నతిన్యాయస్థానమునుంచి తీర్పుచేయబడినది ముందుఅభియోగము భువనగిరిమున్సిపులోజరుగును

ఈపైఅభియోగముయొక్క వివరము ఏమనగా దుగ్యాల చంద్రయ్యకర్షకునిమనిషి యొకపుబండిని బావివద్దికి గ్రామమునుండి తీసుకపోవుచుండగా బండిచక్రమువిర్గి బండిరాదారిలోవిడిచి రెండవచక్రము తీసుకవచ్చుటకు ఊరిలోకి వచ్చియుండెను. ఓవరుసియరుబండినిరాదారినుండి పక్కకుత్రోసివేయగా బండిరెండవచక్రముగూడ విర్గిపోయిబండిమూరుమూరుఅయినది. ఈవిషయము దుగ్యాల చంద్రయ్యచూచి విచారముతో రెండవవాడు తనబావినుండే గృహమునకువచ్చుచుండగా దారిలోఓవరుసియరుతో మాటలతో వాదముజర్గి దెబ్బలాటక్రిందవచ్చినది.

పా
-

సంఖ్యలోమరియు విద్యలోకూడ అభివృద్ధి దువలన ఇద్దాముపాహిగామార్చి ప్రభుత్వమువారు ఒక ఉపాధ్యాయు [మిడిల్ కామ్యాబు]ని నియమించిరి. అప్పటినుంచి ఉపాధ్యాయునిశ్రద్ధచాల అభివృద్ధిచెంది బాలురసంఖ్య మొదటికంటె ద్విగుణము [౫౦] అయెను ప్రస్తుతముబడియందు మూడవతరగతివరకే విద్యగఱపబడుచున్నందువలన బాలురకుఎక్కువచదువుటకు వీలులేకుండవున్నది ఈమూడవతరగతివరకైన ఒక్కపంతులు యున్నందునరెండుబడి బాలురకు భోదించుట చాలాకషతరము- దయచెసి విద్యాశాఖవారు యింకొక ఉపాధ్యాయుని నియమించి మాపాఠశాలాభివృద్ధికితోడుపడగలరని ప్రార్థించుచున్నాము

గమనిక.- ఒకప్రతి విద్యాశాఖవారికికూడ పంపినాము

ఇట్లు,
గ్రామప్రజలు.

…తత్వము

ఏ రాష్ట్రములో మమ్లుకత్ అనుకొత్త ఉర్దూవారపత్రిక ప్రకాశనది. కొత్తమతం పుచ్చుకొనేవారి కెట్లు ఉద్రేకం ఉంటుందో కొత్త పత్రిక స్థాపించేవారికిని తీవ్రతఎక్కువగా ఉంటుందేమో వారు ఇట్లు ఒక వాక్యమును పలికిచ్చినారు

"సమిష్టిభాషను అనగా ఉర్దూను దేశాభ్యుదయనిమిత్తమై అభివృద్ధిచేసి, ప్రయత్నాలలో అడ్డంకులు కలిగించిన లేక దానికి విరుద్ధముగా ప్రచారముచేసిన కఠినమైన శిక్షను విధించవలెను"

ఇదికొత్త సిద్ధాంతము ఉర్దూవ్యతిరేకము మాట్లాడకూడదట- దానిఅభివృద్ధి కాటంకముకలిగించకూడదట ఎవరైనా తెలివితక్కువవారై ఆవిధంగా చేసినవారిచర్య గొప్పనేరముగా శాసించి వారిని శిక్షించవలెనట ఈ పత్రిక యొక్క అజ్ఞానము ప్రభుత్వమువారు పాటించుట అసంభవము ఉర్దూ అభివృద్ధియగుచుండిన ఎవ్వరును దానిని నిరోధించజాలరు ఇంత పట్టి ఆటంకమును తెలియపరచుటనుచూ చేయుట వినలేదు. ఒకసాదరభాష అభివృద్ధిచే యుచుండిన తక్కినవారు ఆనందించి ఆ జ్ఞానము తమభాషలను దానిని బట్టి అభివృద్ధినొందించికొనప్రయత్నింతురు. ఆవిధముగా ఉర్దూ అందరికిని సర్వ మార్గమును చూపించవచ్చును ఉనికిమున్నదైన అజ్ఞానముచే దానికివ్యతిరేకప్రచారముచేసిన వారికి కఠినశిక్ష యెచ్చటను ఏదేశమందును వర్తించని యిట్టి కఠిన శాసనవిధానము నవలంబించుటకు తగిన కారణాలు కూడకనబడవు.

ఉర్దూభాష హిందూ ముసల్మానుల సమిష్టిభాషయా కాదా అనునంశము, తర్కానీయమై యున్నది. ముఖ్య మొదటిదిలిపి భేదము రెండవదిఅరబ్బీ ఫార్సీ పదాలు అందెక్కువగానుండుట ఉర్దూనిజముగా సమిష్టిభాష - పలెననిన నాగరలిపియో మరియొకొక అనుకూల లిపియో అవలంబించుట అవసరము. రెండవది అన్యభాషాపదాలను తీసుకొనుటకు మారుగా హిందీలో వాడుకలోనుండు దేశీపదాలకే ఎక్కువప్రాముఖ్యత నీయవలెను ఈ ఔదార్యమును ఉర్దూవాదులు కనబరిచినచో అప్పుడు సమిష్టిభాషఅని వాదించుటకు వారికి హక్కుఏర్పడును.

ఇదే మమ్లుకత్ పత్రికలో నరసింగరావుగారికి ఖాయదెమిల్లత్ బహదరుయారుజంగు బహద్దరుగారికిని జరిగి యుండినట్టికొన్ని అంతరంగిక సమాలోచనలను గురించి ముచ్చటించినారు. అందొకటి యేమనగా "మాధ్యమిక పాఠశాలలవరకు మాతృభాషలో విద్యచెప్పించవచ్చును కాని అంతకుపైన ఉర్దూను నిర్బంధ భాషగా నేర్పవలెను" అని నరసింగరావుగారు ఒప్పుకొనియుండిరట అందుచేత దానిని అమలులో ఉంచునట్లుచేయవలెను అను అర్థమిచ్చువాదమునుచేసినారు. నరసింగరావుగారు తమ పత్రికలో ఇట్లువ్రాసినారు. "నేను అ ముచ్చటచేసినది నిజమేకాని దానితోపాటు ఇతరముచ్చట్లను కూడాచేసినాను. ఒప్పుకొంటే అన్నింటిని ఒప్పుకొనవలెను ఎగురగొట్టితే అన్నిటిని త్రోసివేయవలెను" అనుఅర్థమిచ్చు జవాబిచ్చినారు.

నరసింగరావుగారు ఈ విన్యాసమన్యలో వెల్లడించిన అభిప్రాయముతో ఉర్దూ మాతృభాషకాని వారలలో బహుసంఖ్యాకు లొప్పుకొనరని తోచుచున్నది. మొన్నటి ప్రజావిద్యామహాసభ వారు చేసినతీర్మానములే కాక పూర్వపు ప్రజావిద్యా మహాసభలలోని తీర్మానాలును ఆంధ్ర మహాసభలలోని తీర్మానాలును యితరసభలలోని తీర్మానాలును మాకు తెలిసినంతవరకు రావుగారి అభిప్రాయానికి విరుద్ధముగానే ఉన్నవి ఇకముందైనను ఇట్టిసంధి సమావేశమైనప్పుడు సంధికై ఏర్పడు పెద్దలు తమవ్యక్తిగతాభిప్రాయాలను ప్రజాభిప్రాయములుగా నిర్ణయించుటకు వీలులేదని తలతుము. హిందువుల పక్షాన మాట్లాడుటకు ముందు అట్టి అధికారాన్ని నాయకులైనవారు ప్రజాప్రముఖులందరినుండి పొందుటయేకాక ఆంధ్ర కర్ణాట మహాసభా స్థాయిసంఘాలపక్షాన ఒక కేంద్రసంఘమును ఏర్పాటుచేసి వారి తుదినిర్ణయములను పొందవలసియుండును ఇంతకన్నమేలైన పద్ధతి యిప్పటిపరిస్థితులలో కానరాదు. అందరిఅనుమతులను అధికారాలను పొందినట్టి నియంతృత్వయుతుడైన హిందూనాయకుడు ఇప్పట్లో యీరాష్ట్రములో లేడు. ఎంతవరకు హిందువుల కోరికలకు వెనుకబలము (Sanction) ఉండదో అంతవరకవి గొంతెమ్మకోరికలుగా నుండును. స్వయంనాయకులై ఏర్పడువారి ఒప్పుకోలు వారివ్యక్తిగతాభిప్రాయాలుగానే పరిగణింపబడును.

మాడపాటి హనుమంతరావుగారును కాశీనాథరావువైద్యాగారునుకూడ ఇట్టి ఒప్పుకోలు కావించియుండిరనియు, మమ్లుకత్ లో వ్రాసినారు. హనుమంతరావుగారిట్టి నిర్ణయమేదియు చేసికొని యుండలేదని ఎన్నడో ముషీరేదక్కన్ లో వ్రాసియుండిరి. దానిని గమనించకుండా మాటిమాటికి అదేముచ్చటను లేవదీసిన అదిసరియగు పద్ధతి కానేరదు.

ఉర్దూకెట్లుఅభివృద్ధిని అందరును కోరవలసియుండునోఅటులే ఆంధ్రమహారాష్ట్ర కర్ణాటక భాషలకును కోరుట న్యాయపద్ధతి. రాష్ట్రములోని భాషలన్నియు సమానసంస్కృతిగలవి. ఉర్దూ కచ్చేరీభాషగా ఉండుటలో ఎవ్వరికి అంతగా ఆక్షేపణములేదు. బ్రిటిషిండియాలో ఇంగ్లీషుభాషకు కచ్చేరీలలో ఏస్థానమున్నదో ఆస్థానము ఉర్దూకుతప్పకుండా ఉండవలెను. ఎవ్వరేమి చేసినను ఆస్థానముఉర్దూకుఉండితీరును. దానితోపాటుగా ప్రజలసౌకర్యముగొరకు - కేవలము సౌకర్యముకొరకే! - జిల్లా భాషలకును అర్థస్థానముండవలెను.

మనరాష్ట్రములో భాషాసమస్య దినదినము చిక్కులకును, అభిప్రాయభేదాలకును, అసహనమునకులోనై తుదకు పౌజ్దారీశాసనమువరకు రావలసి వచ్చినందులకు మాకువిచారము కలుగుచున్నది. ఇట్టికఠినభావాలకు ప్రచారమియ్యకుండుట మేలనితలతుము. లేకున్న మమ్లుకత్ వాదము వాదనుయొక్క పరిణామము "నోరెత్తితే తప్పు" క్రిందికి వచ్చును. ఇంతటి భావదాస్యానికి రాష్ట్రము ఓర్చుకోజాలదు.

ఆయుధశాసనము

…లో …గారు శాంచము ఘాటుగా జవాబిచ్చి యుండిరి. అందుపై టైమ్సు పత్రిక యిట్లు విమర్శించినది. "ఏమండీ, మీరు అహింసావాదులు కదా. మరి హిందూస్థాన జనులు ఆయుధము పట్టుటకు గూడదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు శాసించితే అది కూడ తప్పు అని యెట్లు విమర్శించిరి. మీరు స్వవచన వ్యాఘాతాలు చేయుచున్నారు."

ఈ విమర్శపై మహాత్మాగారిట్లు జవాబిచ్చినారు —

౧౯౦౮ లో నేను మొట్ట మొదటి సారి జీవ ప్రధాన సమర్థత కలదా అహింస సత్య సిద్ధాంతములను లేవదీసితిని. అ సమయములో నే నీటులభిప్రాయ మిచ్చితిని. "హిందూస్థాన జనులను నిరాయుధులుగా జేయుట ఇంగ్లీషువారి భారత దేశపరిపాలన చరిత్రలో అత్యంత కళంకయుక్తమైన యంశము." ఇదే అభిప్రాయమును నేను ౧౯౧౮ లో ఇంగ్లీషువారికి యుద్ధములో సహాయమునకై సిపాయీలను సమకూర్చు కాలములో కూడా ప్రకటించితిని. అప్పుడు నా అభిప్రాయాన్ని బాగా ప్రశంసించుట యేమి? ఇప్పుడు నేను అదే మాటను చెప్పితే స్వవచన వ్యాఘాతము చేసినవాడ నెట్లు? అహింసను ఒకరు కొనిపెట్టితే రాదు. అది ప్రతివానిలో లోపలనుండి పుట్టుకొని రావలెను. ఇంగ్లీషువారు జనులను నిరాయుధులనుగ చేయుట జనులలో అహింసను స్థాపించుటకు కాదు. అది బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికే దక్కకుండ భద్రపరచుకొనుటకై చేయబడినది. జనులేమాత్రమున్నా తంటాలు పెట్టకుండా వారిని పెంటి వారినిగా చేసినది, ఒక్క ఇంగ్లీషువాడు ౧౦౦౦ మందికల ఒక్కొక్క గ్రామాన్ని భీతముగా దబాయించి యుంచగలడను విషయము గర్వించదగినట్టిది కాదు. అహింసా పరులుగా ఉండనొల్లనివారికిని ఉండజాలని వారికిని బాగుగా ఆయుధముల నుపయోగించువారికిని అహింసలో స్థానము కలదు. నా అహింస బాల హీనులకు కాదనియు అత్యంత బలాఢ్యులకే అనియు వెయ్యోసారు మరల నొక్కి చెప్పుచున్నాను.

బీహారులో అశాంతి

మహాత్ముని హృదయావేగము

బీహారులో జరుగుచున్న హిందూమహమ్మదీయ కలహములను గురించి మహాత్ము డిట్లు ప్రకటించెను.

బీహారులో హిందూ మహమ్మదీయుల మధ్య కొట్లాటలు బాగుగా విజృంభించినట్లు తెలియగనే రాజేంద్రప్రసాదుగారు యీ నెల ౩ వ తేదీన వార్ధా నుంచి బీహారుకు వెళ్లిరి. అక్కడ అల్లరులు శాంతించుచున్నట్లును ప్రజలింకా భయభ్రాంతులయి యున్నట్లును వాలంటీరులను తీసికొని తాము గ్రామాలకు పోవుచున్నట్లును, రాజేంద్రప్రసాదుగారు పాట్నానుంచి నాకు తంతి నిచ్చినారు. అది ఇపుడే చేరినది.

ప్రసాదుగారు తమశక్తి వినియోగించి యెట్లో శాంతిని నెలకొల్పుదురు, కాని యిట్లు నెలకొల్పబడిన శాంతి యెంతవరకు సుస్థిరము కాగలదు. మరియు కాంగ్రెసు వారందరును చేయవలసిన దేమనగా, యీఅశాంతికి బీజమేమో తెలిసికొనవలెను లేనిచో యీ యశాంతి శాంతింపదు.

అశాంతికి బీజము

బీహారులో హిందువులు పాకిస్థాను ప్రతికూల సభలను జరుపుట వల్ల అక్కడ జగడాలు ప్రారంభమయినవి, ఇంకముందు ముస్లిములు పాకిస్థాను అనుకూల సభలను, హిందువులు తత్ప్రతికూల సభలను విరివిగా జరుపుచునే యుందురు, ప్రజలలో జాతీయాభిమానము అభిలాష పెచ్చు పెరిగిన కొలది యిట్టి సభలు విరివిగా జరుపబడుచునేయుండును. అట్లు జరిగినను ప్రజలు సహనశీలురు కాగలరు? పరుల యాశయములు మనకు భరించనంత మాత్రాన మనము అటువంటివారిని దౌర్జన్యము చేయదగునా?

భారత దేశమున కాంగ్రెసు సంస్థ మిక్కిలి ప్రాచీనము. దేశమంతటనూ కాంగ్రెసు సంస్థలు బాగా ప్రచారము చేయుచున్నవి ఈ సంస్థ యందుగల సభ్యులు మరే సంస్థ యందును లేరు. కనుక దేశమందు శాంతి స్థాపన చేయవలెనంటే కాంగ్రెసు సంఘమునకే ఆ భారమును వహించవలసి యున్నది. కాంగ్రెసు సంస్థలో బహుళ సంఖ్యాక సభ్యులు హిందువులు. బీహారులో ముస్లిముల సంఖ్యకంటె హిందువులసంఖ్య యధికము. కనుకనే కాంగ్రెసువారు, పోలీసువారి సహాయము గాని, సైనిక సహాయము గాని యపేక్షింపకయే శాంతిని నెలకొల్పవచ్చును.

బలహీనుల ప్రాణధనములను రక్షించుట బలవంతుల ముఖ్య కర్తవ్యము. ఇదిక్షత్రియ కార్యమైనను దీనిని చేయుట తప్పదు. ఇతర సహాయము నపేక్షింపకయే కాంగ్రెసువారు, దీని నాచరించుట సాధ్యము కాదు. కనుక ఇతరుల సహాయము కోరవలెను. వివిధ రాజకీయ పక్షముల వారు తమ తమ సిద్ధాంతములను ప్రజలాదరించునట్లు చేయవలెనన్న దౌర్జన్యపద్ధతుల ప్రవేశపెట్టరాదు దేశమున శాంతి స్థాపనకు సర్వపక్షముల వారును కలిసి పనిచేయవలెను, వివాదములను పరిష్కరించుకొనుటకు మధ్యవర్తి సంఘాలను నియమించుకొని వారి తీర్పులకు బద్ధులై యుండునట్లు ఒప్పుకొనవలెను కాంగ్రెసువారు ప్రయత్నించినను ఇతరపక్షములవారు కొందఱికందికి రాకపోవచ్చును. అందుచే కాంగ్రెసువారి కృషి విఫలము కావచ్చును. కాని ఇంతమాత్రమున కాంగ్రెసువారికి అప్రతిష్ఠ రాజాలదు. కనుక కాంగ్రెసు వారిందు విషయమై గట్టి ప్రయత్నము చేసియే తీరవలెను ఇది అహింసా శంకణ ధారుల ముఖ్యవిధి. ఈ విషయమున ముందు ముందు మార్గ దర్శకముగా ఉండుటకు ఇతర రాష్ట్రములకు లేని యవకాశములు బీహారు రాష్ట్రమునకు కలవు. బీహారులో రాజేంద్రప్రసాదుగారి కున్నంత పలుకుబడి మరియే యితర రాష్ట్రమందును యే నాయకునకునూ లేదు. ఇది వారి ఆత్మలోని సమగుణము యొక్క శక్తి, పూర్వము బీహారులో భూకంపము కలిగినప్పుడు ప్రసాదుగారు తమ శక్తి నంతను వినియోగించి ప్రజాసేవ చేసినారు, అఖిల భారత ప్రజల సంపూర్ణ విశ్వాసమును పొందగలిగినారు, అట్టి దేశంలో శాంతి స్థాపనలో రాజేంద్రప్రసాదుగారే అగ్రేసరు లగుదురు గాక!"

మతకలహాలలో కాంగ్రెసువారివిధి

మహాత్ముని ప్రకటన

సేవాగ్రామ—మే ౪.

ఈమధ్య దక్కాలోను అహమ్మదాబాదులోను జరిగిన ఘోరాలనుగురించి, అవిషయాలలో కాంగ్రెసువారికర్తవ్యాన్ని బోధించుచు మహాత్ముడిట్లుప్రకటించెను—

"దేశంలోచాల రాష్ట్రములలో హిందూమహమ్మదీయులమధ్య విపరీతమయిన యత్యాచారములుజరిగినవి, జరుగుచున్నవి. ఇందుకునాయకులందరూ చాలవిచారించుచ చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు వ్యవసాయసమయంలో నిరూపయోగమును నందులకు నేనువిచారించుచుంటిని. ఇళ్లుతగులపెట్టుట, దోపిడీలు, స్త్రీబాలవృద్ధాది హత్యలు మున్నగుమహాఘోరములు పెచ్చు పెరిగినవి. భారత దేశములోకొందఱుప్రజలు పిరికిపందలు, మరికొందరు కిరాతకులుఅని యిపుడు తెలిసినది. ఈభిన్నసమయాలలో కొందరు యిట్లువదలిపయిగట్టిరి. కాంగ్రెసు సంఘాలపట్టబడి యావిషమసమయమున ఏమంతమునైనను పనిచేయజాలినదికాదు. కాంగ్రెసువారిలో మిక్కిలి స్వల్పసంఖ్యాకులు మాత్రం తమపలుకుబడినిచక్కగా వినియోగింపగలిగిరి. ఢక్కా, అహమ్మదాబాదులలోని ముస్లిములు తీవ్రమయిన మతదురభిమానము అభిమానియయంగాటికొని హిందువులను చాలాహింసించినారు. బుద్ధిపూర్వకముగముందుగా ఆలోచించియేవారు హిందువులసొత్తు నపహరించుకొనిరి. చాలకొలదిహిందువులు ధైర్యంవీడి ముస్లిముల నెదిరించుటమాని పారిపోయినారు. పారిపోకనిల్చినహిందువులు, క్రూరకృత్యాలలో ముస్లిములకంటెను నలయినారు, కాంగ్రెసువారిసభలకు వీరందరుచేలకొలదిగావచ్చుచు నేయుందురు కానికాంగ్రెసు యొక్క అహింసాతత్త్వమువీరికి బహుదూరమున నేయున్నది. ఇట్టిసమయాలలో జనసామాన్యమును పరిరక్షించుటానిగనడిపించజాలనిచో కాంగ్రెసువారి అహింసాతంత్రము కార్యనిర్వహణ దక్షము కాదన్న మాట! కాంగ్రెసువారివిధి సుస్పష్టముగానే యున్నది, ప్రజలలో యిట్టి సాంఘిక కల్లోలములు కలుగకుండ చేయజాలని కాంగ్రెసు వారి అహింస స్వరాజ్య సంపాదన కెంతమాత్రము పనికిరాదు. ధైర్యశాలురకు సహజమయిన అహింసాతత్త్వం కాంగ్రెసువారిలో మిక్కిలి హెచ్చుమందికి కలుగనిచో సమయము సమీపించినపుడు దౌర్జన్య మార్గములే రాజ్యాధికారం లభింపగలమకాని కాంగ్రెసువారికి లభించదని నేను […] చెప్పుచున్నాను.

ఇప్పుడు యూరోపులో బ్రిటను, జర్మనీ కార్యాలయములలో నెడతెరపిలేని యొకరిపైకరు తీక్ష్ణమైన యుద్ధములో రెండు దేశాలవారు సంపూర్ణాధికారముల కొరకు పోరాడుచున్నారు నేను అహింసా ప్రణయమై భారతదేశమునకు సంపూర్ణాధికారం కావలెనని కోరుచుంటిని గాని, అటు జర్మను నాజీలతోను, ఇటు యిటలీ ఫాసిస్టులతోను, ఇతర దేశాలవారిని బానిసలనుగా జేయుచున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులతోడను పోరాడక తప్పదు ఈ సామ్రాజ్యవాదమును నిర్మూలించుటకు చాలినంత అహింసాశక్తి యైనను మనకుకలదా? శాంతియుత పద్ధతిపై శాంతి కుంచు బ్రిటిషు వారు స్వరాజ్యం యీయమని ఆపోరిగారు స్పష్టముగా చెప్పినారు, దౌర్జన్యమునకో, అహింసా పద్ధతినో, పోరాడియో, దానిని ముస్లింలీగువారో, హిందూమహాసభవారో, లేక కాంగ్రెసువారో సంపాదించుకొనవలెను ఇపుడు కాంగ్రెసు నాయకులు చాలమంది చెరసాలలో నున్నారు అందువల్ల దేశంలోని కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులు కాంగ్రెసు మతాచారములను మార్పుకోనున్నారు సరికొందరు కాంగ్రెసును వదలిపోవుచున్నారు ఈవిషయమున నాకేయిబ్బందియును లేదు

వివిధమతాలకుసంబంధించిన జాతీయతాయుతులు దేశమైనానుతాదేశంలేకుండా నానుసహాయముచేయుటకుసంసిద్ధులైయున్నారు, ఇటువంటి స్వచ్ఛందనాయకులతో మరలనేను కాంగ్రెసునుపత్తిష్ఠింపగలను. కాంగ్రెసు వారు తమ పౌరాలను రక్షించుకొనుటకై పారిపోరాదు, దౌర్జన్యరహితముగానే అవసరమైనన్న వారిని కాపాడవలెను ఆహమదాబాదులో ముగ్గురుకార్యకర్తలిట్లుచేసినారు. ఇట్టివారెందరో యుండునిగాని వారిత్యాగం మనకు తెలియదు.

సమయంవస్తే ప్రాణత్యాగంచేయాలి

కాంగ్రెసువారికిశత్రువులుండరాదు, ఆతతాయి వరకుమకొరకు పోలీసువారితోడ్పాటు వాంఛింపరాదు. పోలీసు వారు తమవిధిగానసాగించునపుడు వారినినిషేధించరాదు. పోలీసువారుపక్షపాతము వహించినను లేక తమకధికారములేనిపనులనుచేయుచున్నను కాంగ్రెసువారు వారినివిరోధించవలెను. ఆట్టిపరిస్థితులలోతనప్రాణములర్పించుటకైనను సంసిద్ధులైయుండవలెను, ఏమపరాధములేని చేయ్యనివారుకొందరు యీ మతకలహాలలో తమప్రాణములనుబలియిచ్చినగాని యీరెండు మతముల వారికి సహనము, ఐకమత్యము కలుగవు. ఒకదేవాలయమునో, ఒకమసీదునో దహనముచేయుటకొరకుప్రవేశించునపుడు అక్కడనున్న కాంగ్రెసువారు వాటినితగుల బెట్టకుండుట కడ్డుపడవలెను. తమప్రాణమునుగూడ బలియీయవలెను.

ఇదికేవలం అసాధ్యంఅని కాంగ్రెసువారనుకొనుచో నాకు తెలియును విశ్వాసహీనులకన్నియు అసాధ్యములే. విశ్వాసమున్నచో పర్వతములుకూడాకదులునని పెద్దలసుద్ది. ధైర్యం, సాహసం, త్యాగం, ఆత్మవిశ్వాసం, లేకపోయిన మతసామరస్యముకలుగదు. స్వరాజ్యమురాదు."

శంకరరామానుజ జయంతులు

వృష-సం-వై-శు౫ సాయంకాలము ౬ ఘంటలకు శ్రీమాన్ విద్వాన్ పంచాంగం వెంకటాచార్యులగారి అధ్యక్షత క్రింద హైదరాబాదులో సీతారాంబాగు వైష్ణవగ్రంథనిలయంలో సభ సమావేశపరచబడెను. అనేకవిద్యాంసులు వైశ్య బృందము మొదలగువారు సభలో పాల్గొనిరి. శేషాల రామానుజస్వామిగారు రామానుజాచార్యులగారి జీవనచరిత్రను సవిమర్శనగా అనేకనూతన విషయములతో నుపన్యసించిరి, విద్వాన్ అష్టూరు సీతారామశాస్త్రిగారు శంకరాచార్యజీవనచరిత్రనుగురించి బహుగంభీరముగా నుపన్యసించిరి వైద్యరాజ పండిత శివవల్లభుగారు ఆచార్యద్వయజయంతినిగురించి హిందీలో నుపన్యసించుచు మన భారతదేశములో యుండు ప్రతిమతస్థులు పరస్పర ద్వేషముచే దేశమును అధోగతిపాలునకు తీసుకొని వచ్చిరి. ధర్మములునశించుచుండ యమున ఆయా కాలానుగుణ్యముగ ఆచార్యులఅవతారములు కావలసివచ్చెను మనమువారిఆదర్శములనన్నియు ఆచరణయందుంచుకొని పరస్పరద్వేషభావమును వదిలి వేయుట యవసరమగుసంఘటనను తెలియజేసిరి. శ్రీ లక్ష్మీనివాసుగారు ఆచార్యుల ఆత్మశక్తిప్రభావమును చూపించుచు ఎంతవరకును మన ప్రాచీనులఆదర్శములను గైకొని పూర్వుల త్యాగమునుఆచరణయందిడుకొని జీవోపకారము సలుపుదురో అంతవరకుసంఘటన గానేరదు సీతారాంబాగులో ఎన్నడుకవినని ఈలాటి పరస్పరమతసంబంధములచే పరస్పరవిశ్వాసము సంపాదించినందులకు చాలాసంతోషము, మనవిశాలరాష్ట్రము ప్రతిగ్రామమందు ఇటువంటిజయంతులు జరుపుటకుమనమందరము ప్రచారముచేసినదేశమునకు, సంఘమునకు మహోపకారముగలుగునని సూచించిరి.

శ్రీమాన్ పంచాంగం వరదాచార్యులుగారు ఆచార్యులనుగురించి ముఖ్యవిషయముల నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు ప్రతిమతస్థులు పరస్పర విశ్వాసభావముతో యుండి ప్రాచీనాచార్యుల సిద్ధాంతములను ఆచరణలోయుంచుకొని, ప్రతివ్యక్తి తమ యోగ్యతానుసారముగా గౌరవించుటయే విశ్వాసమునకు ముఖ్యసాధనమనుచు ఇంకా అనేక విషయములను బహుగంభీరముగా నుపన్యసించిరి. మంగళ్యములతో గాన సభ సమాప్తి పలికెను

—

అగ్గనూరుఅమాయికులు

కొడంగల్ తాలూకాలోని అగ్గనూరుతాను గ్రామములోని జనులునుమారు ౫౦మందిపంతక ముచేసియీక్రింది అభిప్రాయము కలవార్త పంపినారు.

అగ్గనూరులో యాడిగెఅనుమున్సి ఆసేవా దున్నాడు. అతడు కొప్పుతాగి పీడుమలోనుండిని చెడతిట్టుతాడు, చావకొడుతాడు మరలతానేయు న్నిపురలోపోయి యితరులపైఅభియోగాలు తెచ్చు ను అవతలవారుకొంతనష్టపడినతర్వాత వారివద్ద కొంతపైకంతీసుకొని వారితోసమాధాన పడును అప్పుయిత్తునని పత్రాలువ్రాయించుకొని అప్పు పైకంయివ్వడు పత్రము మాత్రముంచుకొని దావాలుచేయును గ్రామరైతులకిమిచేయుటకునులో చలేను ఈపీడను తాలూకా జిల్లాఅధికారులు రైతులకువిముక్తి కలిగించగలరు

—

హైదరాబాదు నిమ్న జాతి సభ

—

సికింద్రాబాదు(దక్కన్) తిరు౫:

హైదరాబాదుసంస్థాన డిప్రెస్డుకాసు సంఘము వారిఅసాధారణసభఒకటి సికింద్రాబాదువద్ద నుండు రామకృష్ణాపురంలో ౭మేనాడు జరిగెను జె.గాజా గారుఅధ్యక్షతవహించిరి ఈక్రిందితీర్మానాలు గావింపబడెను.

౧. అధ్యక్షునిన్యాయవిరుద్ధముగా సంఘ కార్యకారిణీసభ రద్దుచేసినందున సంఘమునుస్థాపించిన కార్యదర్శిని వెళ్ళగొట్టించివార్త విని చాలతి క్ష్యపడినది. కుసుమధర్మన్న అనే రాజమండ్రీమ నిషిని జిల్లాలలో ప్రచారమునకై పంపుట అధ్యక్షుని నిరంకుశచర్యగా యీసభ భావించుచున్నది. ఈకుసుమధర్మన్న నిమ్నజాతులను ఇస్లాం మతమున్వీకరించనుని బహిరంగముగాపనిచేసినట్టి వారు. త్వరగాజనరల్ బాడీసభనుచేసి వారిని ఎన్నుకొనుటకై కార్యదర్శిగారు వెంటనే దానిసమావేశపరుపవలెనని ఈసభ నిర్ణయించుచున్నది

—

గుండెపూడి

కృతిస్వీకారము

(ఒకవిలేఖరి) ౨-౫-౫౧

ఇదివరకు థరథ తాలూకాలోని గ్రామము వృషవైశాఖశుద్ధషష్ఠివాడు శ్రీ కొల్లూరు రామకిషన్‌రావు జమీందారుగారు, తమకేమ్మకైన శ్రీయుత మహేశ్వరరావు గారి ప్రోత్సాహమున శ్రీయుత జి. జోసఫ్‌కవిగారిచే వ్రాయబడిన భారవి యను కావ్యకృతినిస్వీకరించిరి, ఏతన్మహోత్సవము శతావధానులు బ్రహ్మశ్రీ హరి రామలింగశాస్త్రిగారి యాజమాన్యమున జరిగినది,

కవిగారుగ్రంథమునంతయు చక్కగావినిపించి శ్రోతల నానందింపజేసిరి, అనంతరమందు అధ్యక్షులుకృతిప్రాశస్త్యమును, కృతికారచయితల కంఠెం, జేరుగామాబోంట్లువాక్యవ్యుటచర్విత చర్వణమనియు, కవికారణ తరములచే మతాంతరులైనను, తనపూర్వజన్మ పరంపరాను గతమైన హైందవమతాభిరతిని విడలేకఒక్కమ్మడి యీగ్రంథరూపమును అవిష్కరింప చేసినవియుక్తిస్వాములుపండితాఖండులైన కవులనుపోషించుటకు కంకణముకట్టియు, నిమ్నజాత్యుద్ధరణ మునూడముఖ్యాంగముగాదలంచి శ్రీ కొల్లూరు వెంకటగయస్మారక హరిజనవిద్యార్థి వసతిగృహముతోపాటు యీకవినిసత్కరించి, తలంపునకార్యరూపమున పెట్టుటరొక్కవకొని యూదదగినవిషయమనిమాచెప్పిరి ఇట్టికార్యక్రమమునకుబూనుకొనిన శ్రీ రామకృష్ణ ఉమామహేశ్వరాయసోదరులకు పరమేశ్వరుడాయురారోగ్యైశ్వర్యప్రదాతయై కవిగారికి యితోధిక భాషాసేవచేయువకాశమను కల్పించుగాక అనిప్రార్థించిరి. తదుపరికృతిస్వామికవికియు౫౦౦ తో సత్కరించి గౌరవించిరి

—

ఆర్యసమాజము సదాశివపేట తృతీయవార్షికోత్సవము

—

వృషవైశాఖ బ౧౫,౬,౭,విూలు దీనికిసరియగు ౧౦,౧౧,౧౨,తేదీ లలో ఈక్రిందనుదహరించిన కార్యక్రమములు, మహావైభవముగా జరుపబడును: హవన్‌కథాశ్రవణము శంకాసమాధానము, భజన మరియువ్యాఖ్యానములు, స్వామి రామేశ్వరానందజీమహారాజ్‌గారు, వినాయక్‌రావుజీ విద్యాలంకార్ బార్‌అట్‌లా, నరేంద్రజీ, భద్రదేవజీ సిద్ధాంతభూషణ శాంతిదేవిగారు, మున్నగువారు విచ్చేయుదురు.

—

మహబూబునగరు జిల్లాసభ ఆగిపోయినది

—

"నల్గొండ జిల్లాఆంధ్రమహాసభ ౨౫తేదీ ఫిబ్రవరి నాడు బండ్లపల్లియందుజరుగనుండెను. దానివిషయమై ౧౫ఖుర్దాదు౫౦ఫ నాడు దరఖాస్తుఇవ్వగా అవ్వల్‌తాలుక్దారుగారినుండి ౧౮ఖుర్దాదు౫౦ఫ నాడు జవాబుఇవ్వబడినదేమంటే ఎంతవరకైతేపైనుండి ఆజ్ఞరాదోఅంతవరకు సభ కాజాలదు, మరియింతవరకుపైఅధికారులయొద్ద ఆజ్ఞ కోరకుపంపలేదు ఇందుకొరకుతీరువాడు సభకాజాలదు, ముందు ఏర్పాట్లనుగురించి పత్రికలమూలముగా ప్రజలకు తెలుపబడును."

—

నిజాంరాష్ట్రి తెలుగుబిడ్డ వాసులకుమనవి.

ఎనిమిదవ ఆంధ్రమహాసభ ఆహ్వాన సంఘము

ప్రకటన

—

ఈఎనిమిదవఆంధ్రమహాసభ హుజూరునగరం తాలూకా (నల్లగొండజిల్లా) లోచేరినచిలుకూరు గ్రామమున ౧౫-౧౬-౧౭వ తీరుతేదులలో శ్రీ యుత రావినారాయణరెడ్డిగారి అధ్యక్షతవసమావేశమగునని మాప్రథమప్రకటనలో తెలుపుచు ఈసభఏర్పాటులకు అగువ్యయములకైజిల్లావారు విరాళములు, ఆహ్వానసంఘసభ్యత్వరుసుము ప్రసాదించవలెనని కోరియుంటిమి ప్రభుత్వము వారుఇంతవరకే ప్రసాదించిన అనుమతిప్రకారము మాప్రథమప్రకటనలో ప్రకటించినిర్ణయించగలిగినప్రకారము ఇదేతీరుమాసములో ఈమహాసభ నుజరుపుఅవకాశమేర్పడినది. కానిమాప్రథమప్రకటనవెలువడినతరువాత రాజమాత ఘనహజరత్ అలీకె౦ సాహెబాగారు కాలధర్మముపొందినందునవారిచహల్లుం (నలుబదవదినము) ౧౯వతీరు నాడుముగియుచున్నది. అందుచేత తేదులు మార్చి ౨౮-౨౯-౩౦ తేదులలో ౧౯౪౧ఫస్లీసరియగు ౨౮-౨౯-౩౦ జూన్ ౧౯౪౧, నిర్ణయించబడినవి

ఇదేతేదులలో ఎనిమిదవ ఆంధ్రమహిళా మహాసభ జరుగును ఈసభకుశ్రీమతిరంగమ్మ ఓబులరెడ్డి గారుఅధ్యక్షతవహించెదరు.

లౌడ్‌స్పీకరు, నీటికొట్టాలు, విద్యుద్దీపములు, భోజనవసతులుబసల ఏర్పాటులుచేయబడుచున్నవి. ప్రత్యేకకుటీరములు కోరువారు మొదలే ౧౦వ తీరువరకుఆహ్వానసంఘ కార్యాలయమునకు లేఖలుపంపి తెలిపినచో అవకాశమునుబట్టిప్రత్యేక కుటీరములుఏర్పాటుచేయబడును.

రైల్వేశాఖవారికితెలంగాణా అన్నిజిల్లాలలో రైల్వేస్టేషనులనుండి కన్సెషన్ టికెట్లు (తగ్గింపు రేట్లు) యిచ్చుటకుకోరినాము, ఈఏర్పాటుకాగనే తమతో ఈపత్రికలద్వారా వివరములు ప్రకటింపబడును.

హైదరాబాదుస్థాయిసంఘ కార్యాలయము తుర్రేబాజు (మొజంజాహీమార్కెట్టుఎదుట) నుండి (౨౫) నలే-ప్రత్యేక మోటారుబస్సులు నడుపించబడును స్థాయిసంఘమువారు ప్రకటించి

—

థ

—

ఆంధ్రమహాసభ

(౧౫)తీరు౧౩౫౦ఫ

శుక్రవారముపగలు (౨)

మణిలోని శ్రీయుతకొండా రిధినముగు "శ్రీసదనము" నది. ఈసమావేశముచిలుకూరు జరుగనున్నచివరిది. చాలమంది జిల్లారునుతప్పక సకాలముతో పాల్గొనవలెనని

సభ్యమహాశయులు ఈసభ పెట్టనున్నతీర్మానములను (౧-లోకార్యాలయమునకు అ (Agenda) ఎజండాలో చేర్చబడును.

స్థాయిసంఘకార్య

—

నప్రకారము మొదలే వారికిమహాసభకు ప్రతినిధులుతమపేర్లు తెలిపిన ఈఏర్పాటులు చక్కగా చేయబడును.

ఈమార్గముల పైనబస్సుల సౌకర్యములున్నవి. మహాసభలో ప్రవేశపెట్టవలచిన తీర్మానములను స్థాయిసంఘమువారు ప్రకటించినప్రకారము స్థాయిసంఘకార్యాలయమునకుపంపినచో వాటిని పరిశీలించిచిత్తుతీర్మానములలో చేర్చబడును.

తెలంగాణాజిల్లావారలు ఎక్కువసంఖ్యలో ఈసభలో పాల్గొనగలరని కోరుచున్నాము, తెలుపుచుంటిమి:-

వాలు,
వంటశాల } రు ౫ కొమ్మిడి మల్లికార్జున,
స్నానపుగది.
ప్రత్యేకగది. రు౩ " "
భోజనములు, ౧భోజనము. ౦-౫-౦ అణాలు

ఇట్లువిన్నవించు వీరి

బి.కర్ణసాల్‌రెడ్డి. అహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు
బోయినపల్లి వెంకటరామ
నృసింహారావు, } కార్యదర్శులు
కొండపల్లి వెంకటరామారావు.
ఆహ్వానసంఘ కార్యాలయము, చిలుకూరు, నల్లగొండ, ౫-తీరు, ౧౩౫౦ఫస్లీ. ఉనికారము.

జాతీయ గ్రంథములు

హైందవ ధర్మవీరులు	౦-౬-౦
పాథమిక స్వత్వములు	౦-౪-౦
కమాల్ పాషా జీవితము (రెండు భాగములు)	౦-౧౨-౦
ప్రజలు—ప్రభుత్వము	౦-౬-౦
హిందూ సంస్థానము	౦-౪-౦
కాంగ్రెసు-సంస్థానములు	౦-౬-౦
సంస్థానసమస్యలు	౦-౬-౦
గాంధిమహాత్ముడు (రెండుభాగములు)	౦-౧౨-౦

సభ్యులకు ప్రత్యేకశాల వార్షికమూల్యము రు ౧లు

దేశోద్ధారక గ్రంథమాల సికింద్రాబాదు.

...షనివాసమును
...వ మహమ్మదీ
...గా తెలియగలవు.-
...— సౌందర్యము ముఖ్య
...నందేమిలేదుగానిపట్టణమునకు
...త్యము లేచూడదగినవి నేడుల
...ంది 'మహమ్మదీయులున్నా
...క్తితము ...సంస్థానమున
...దుపరిచేయుండిరి ఒక
...నే మహమ్మదీయులగుట

...కారణములు చూడుడు:—
...పేరుగల ఒకనిథియాజ్ఞారాజా
...లోబర్చుకొనెను. అతడు హిందూధ
...లేక మహమ్మదీయమతము నవలంబించిన
...కోడు, కానిఅతడు హిందూధర్మమునే న
వాడు. అతడుప్రతిదినము "భగవద్గీతా" గ్రం
...ను ఒకపండితునివలన వినుచుండెడివాడు
ఒకరోజున భగవద్గీతయందు ఈక్రింది శ్లోకము
...వినెను

శ్లో॥ శ్రేయాన్ స్వధర్మో విగుణః పరధర్మా
త్స్వనుష్ఠితాత్। స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో
భయావహః॥

...పండితుడు పై శ్లోకమునకర్థము చెప్పుచు
...ట్లనెను:—

"ఇతరుల ఉత్తమధర్మముకంటె తనగుణహీన
...మమాత్రము కళ్యాణముకలుగజేయును. తన
...రము ప్రకారము మరణింపవలెనుగాని ఇతరుల
...మునంగీకరించుటకూడదని పలికెను.
[illegible] సికందరు కోపముతో శ్లోకము ను
[illegible] పరల బ్రాహ్మణుడ శ్లోపలుక
... సికందరిట్లు ప్రశ్నించెను,
...వే. "నేనుమీధర్మమును గ్రహింపశక్తి లేదని
...నా"
...బ్రా. "అవును తమతమ ధర్మములప్రకారమే
...మనవలెను" అనెట్లనగా భగవంతుడిట్లు పల్కి
...నాడు.

"స్వేస్వే కర్మణ్యభిరతః సంసిద్ధింలభతేనరః"
ఆశ్లోకమువినంతనే హిందూధర్మమున విరాళకలి
...గెను. సికందరు మరునాటిఉదయము రాజభవన
మున కూర్చుండియుండెను. అంతఒక ముదుసలి
...డు కడగ తో నీర్చుగొంపోవుచుండెను. అంత
...డు ఆముసలి వానిని పిలిచి యిట్లు ప్రశ్నించెను.
"నీ పేరేమి? "బుల్ బుల్ షాహ" నీవెవరు "మహ
మ్మదీయుడ"? "నీవునన్ను నీధర్మమును అవలంబింపని
...వ్వదవా" అనెను. "కాశ్మీరమహారాజ మహమ్మ
...దీయుడుగాకా వచ్చును ఆ పతకమించినగొప్పసం

****

విదేశ వార్తలు

చంకింగుపై జపాను విమానదాడి.

మేనెలలోన చంకింగుపై జపానువారు విమానదాడి గావించిరి, ఈసంవత్సరములో నిదియే ప్రథమవిమానదాడి. 50 జపాను విమానములు నగరముయొక్క పశ్చిమప్రాంతములకువచ్చి బాంబులవర్షము కురిపించెను. చీనావిమాన విధ్వంసకశతఘ్నికలు బారుచేయబడెను. కాని హైటక్షేవియు జపానువిమానముల నెదుర్కొనలేదు.

రష్యాజపానులసంధి జపాను సేనాధిపతుల ప్రతిఘటనము

మేనెలలోన జపాను మంత్రి వర్గముయొక్క ప్రత్యేకసభ జరుగుచున్నది ఇండో చీనాలో జపానువారి చర్యవిషయమై ముఖ్యనిర్ణయములు మంత్రివర్గసభలో చేయబడవచ్చును, పధిక జపాను సేనానాయకులు, నౌకాధిపతులువిచ్చేసి జపానురష్యా తాటస్థ్యఒడంబడికను తీవ్రముగా ప్రతిఘటింతురని తెలియుచున్నది. యుద్ధసామగ్రి తమదేశముగుండపోరాదని యిటీవలరష్యావారు గావించినఉత్తరువు రష్యాతో సన్నిహిత భావము పనికిరాదను సేనాపతుల వాదములకు బలమొసంగగలదు.

వేగులవారిపై జపానుదాడి

వేగులవారిబాధనుండి యెట్లు తప్పించుకొనవలెనో తెలుపుటకు సోమవారమునాటినుండియు ఒకవారము టోకియోలో తీవ్రప్రచారము సాగింపబడను... ఈబాధనుండి తప్పించుకొనుట

గలేమి! ఇస్లామునకద్వారము మనుష్యమాత్రులెల్లరకు తెలవి...యున్నది".

అంత సికందరు మహమ్మదీయుడగుటకు వెనుదీయలేదు. మొట్టమొదలు కాశ్మీరములోని బ్రాహ్మణుల చావలలోచుట్టబెట్టి జీలమ్ నదిలో ముంచెను. కొద్దిదినములలోనే కాశ్మీరమంతయు మహమ్మదీయులైరి. బుల్ బుల్ షాహయొక్క గోరీ నేటికిని శ్రీనగరమందున్నది బ్రాహ్మణుల నంతరినిముంచినప్రదేశమును నేడు "బటమజార్" అనిఅందురు.

నేటిమహారాజా రణవీరసింహుడు కాశ్మీరపండితులెల్లరనుపిలిచి మహమ్మదీయులైనవారిని శుద్ధిపరచి తమలోకలుపమనే "రణవీరప్రాయశ్చిత్తవిధియను" పుస్తకమునువ్రాయించెను అయినప్పటికి కొందరు పండితులు మహారాజామాటలను లక్ష్యపెట్టలేదు.

రెట్లో ప్రజలకు పేర్పుటకు బ్రాడ్ కాస్టులు ఉపన్యాసములు గావింపబడును. సినిమాలు బొమ్మలమూలకముగా పద్ధతులను తెలుపును, పోస్టరులుగూడ నగరములో పంటింపబడును,

థాయ్‌లాండు-ఫ్రెంచి-ఇండో చీనా ఒడంబడిక

టోకియోలో రాయబారము జరిగిన తరువాత, థాయ్‌లాండు, ఫ్రెంచి, ఇండో చీనా ఒడంబడికవిషయమున అన్ని విషయములలోను ఒడంబడిక కుదిరినట్లు తెలియుచున్నది. రాబోవు వారమున ఈఒడంబడికపై సంతకములు జరుగవచ్చును.

ఎవ్వరును రష్యామీదికి రా సాహసింపజాలరు

ఏయుద్ధరంగమునందైనను, ఎవ్వరికోసైనను రష్యాసైన్యములుడీకొని జయి వగలవని మేడేసైనికప్రదర్శనమువలన స్పష్టమయ్యెను, అని ప్రవ్దాపత్రిక వ్రాసినట్లు మాస్కో రేడియో ప్రకటించెను ఆనాడుజరిగిన సైనికప్రదర్శనమువలన రష్యాసేనలు అజేయములని స్పష్టమయ్యెను. మనవిమానవిధ్వంసక శతఘ్నులనుదాటి శత్రువిమానమేదియు లోనికిరాజాలదని పత్రిక వ్రాసెను.

అమెరికానావలు సూయెజుచేరుట

యుద్ధసామగ్రితో అమెరికానావలు సూయెజుచేరినవార్తనిజమైయుండవచ్చునని అమెరికా నౌకాధికారులుచెప్పిరి గ్రీసు, యుగోస్లావియాలకు సామగ్రితీసుకొని అమెరికానావలు ఏప్రిలుమాసారంభమునవెళ్లెను. ఈరెండుదేశములును తరువాతఓడిపోయినను సామగ్రికి ఆర్డరులు రద్దుచేయబడలేదని అధికారులద్వారా తెలిసినది

ఇంగ్లాండుపై దండయాత్ర యెప్పుడు జరుగును?

బ్రిటనుపై దండయాత్రజరుగునా? జరుగుచో నెప్పుడుజరుగును, ఆమవిషయమును తెలిసినవాడు ప్రపంచములో నొక్కడుమాత్రమే కలడు_అని నాజీప్రభుత్వపత్రికయగు 'డెస్ట్ష్‌అప్‌దూమ్‌లాండు' పత్రిక వ్రాయుచున్నది. దండయాత్ర జరుగనిచో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రాణతుల్యమయిన రహదారులనరికట్టుట యొక్క లేకర్తవ్యమని పత్రికవ్రాయుచున్నది దండయాత్రచేయుట లేక సామ్రాజ్యరహదారుల నరికట్టుట ఈరెండే బ్రిటనునుఓడించి, పాదాక్రాంతముజేయుటకు సాధనములని పత్రిక అంగీకరించుచున్నది.

హంగరీ తుర్కీల ఆర్థికఒడంబడిక

హంగరీకిని తుర్కీకిని, ఆర్థిక, వాణిజ్యఒడంబడికచేసుకొనబడెనని స్విస్ రేడియో ప్రకటించెను జూన్ ఒకతారీఖున యిదిఅమలులోనికి వచ్చును. రెండుదేశములమధ్య వాణిజ్యము హెచ్చుటకిది సానుకూలమై యుండును అని రేడియో ప్రకటించెను.

బ్రిటనుకు సురక్షితముగ యుద్ధసామగ్రి చేర్చుటకై విల్కీగారి ఒత్తిడి

వాషింగ్టనులో మేనెలలోన "బ్రిటన్‌కు సరకులు మనమే చేర్చవలెను, ఇప్పుడు ఇందుకు సముద్రముపైనున్న గస్తీచాలదు" అని వెండెల్ విల్కీగారు పత్రికలకు ఒక ప్రకటనచేయుచు తెలిపిరి.

మనముపంపుచున్న నావలు హెచ్చుగ ముంపబడుచున్నవి అందువలన మనముపంపు ఆయుధములను సామగ్రులనురక్షింపవలెను. సేనాధ్యక్షుడనైతే వీటిని సురక్షితముగ ఎటులజేర్చవలెనో ఉత్తమఅనుభవజ్ఞుల సలహాలనుపొంది కర్తవ్యమును నిర్ణయించెడివాడను యుద్ధనౌకల రక్షణతోగాని, విమానరక్షణతోగాని, ఏదిఉత్తమమార్గమని తోచినదానితో సరకును సురక్షితముగ బ్రిటనుకు చేరుమార్గము నేను అవలంబించెడివాడను. అని విల్కీగారనిరి.

శత్రుయుద్ధ నౌకలు ముంచబడుట

మేనెలలోన మధ్యధరాసముద్రమునందు శత్రువులయుద్ధనౌక, సరకులనావ ముంచబడెనని ప్రకటించిరి.

ఫిన్లెండు నికెల్ గనులపై జర్మనుల కన్ను

ఉత్తరఫిన్‌లెండునందలి పెట్సామోవద్దనికెల్ గనులు కలవు గతసెలలక్రిందట ఫిన్లెండులో పోరాటము జరిగినప్పుడు ఈగనులు పాడయ్యెను. ఇప్పుడీ గనులను [illegible]కు నాజీలు ప్రయత్నించుచున్నారు గనులలో భాగస్థులతో రాయబారములు జరుగుచున్నవని జర్మనువిదేశాంగకార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. దీనిలో భాగస్థులు బహుశః ఫిన్లెండువారు, రష్యావారునైయుందురు. రష్యా- ఫిన్లెండు యుద్ధమైనతరువాత ఈగనులు ఆంగ్లో- కెనడా భాగస్థులనుండి ఫిన్లెండుభాగస్థులకు సంక్రమించెను_వీనిలో సోవియటుకుగూడ భాగమున్నదని చెప్పబడుచున్నది-

---

గోలకొండ గ్రంథాలయము

మాలతీగుచ్ఛము

కర్త:-శ్రీమాడపాటి హనుమంతరావుగారు. ప్రకాశకులు- ఆణా గ్రంథమాల ౧౬౮ ౧౪౪ సుల్తాను బజారు, హైదరాబాదు [దక్కను] పుటలు ౧౪౪, వెల ఒక అణా

హనుమంతరావుగారు దేశసేవాధురీణులలో అగ్రగణ్యులైన ప్రసిద్ధులు. అవిధముగనేగాక సారస్వతమునను కృషిసల్పినవారు.

ఇది ప్రేమచందుకథల కనుకరణరూపమనియు, స్వీయకల్పనము స్వల్పమనియు గ్రంథకర్తగారే తమ పీఠికలో వ్రాసికొనియున్నారు. ఇందు రెండు కథలు కలవు. "ఎవరికి?" అనునది ఒకటి. జమీందారుల హృదయ ప్రవృత్తులు, విద్యావంతులగు యువకులు ప్రవర్తింపవలసిన రీతి, రైతులకును జమీందారులకును గల సంబంధము, దయాహీనులగు జమీందారులు, వ్యాయామ విపరీతసంఘటనలు, న్యాయార్జనలలోని దళీకరణశక్తి మున్నగునవి ఆధునిక ప్రపంచములోని సోమగిరి లో ఉన్నట్లు సుబోధముగ వర్ణింపబడినవి.

౨. విధి ప్రేరణము- ఇందును నిత్యసంసార ప్రవృత్తిలో స్త్రీపురుషు లనుభవింపదగిన విషమసంఘటనము లెన్నియో వర్ణింపబడినవి, నిత్యసంసారమున ఆడుగడుగునను భార్యాభర్తృ ప్రవృత్తిలో అనుమానింపబడుచునే యుండునట్లును, దానిపరిణామములు సహృదయ పాఠకుల కాశ్చర్యజనకముగ నిరూపింపబడినవి. ఈగుచ్ఛము ప్రతివ్యక్తియు చదివినచో తమనిత్యజీవితమున సంఘటించు కొన్ని సంఘటనలను చక్కగాపరిష్కరించు కొనశక్తి యుత్పన్నమగును. శైలి మృదుమధురము సరళమునైయున్నది. ఒక్కొక్క కథ సుమారు ౭౨ పేజీలు కలదు. ఇట్టియుత్తమ కథాగుచ్ఛమును ఒక అణామాత్రమే అందజేసి సారస్వతసేవ చేయుచున్న అణా గ్రంథమాలవారెంతయు ప్రశంసార్హులు.

నాతీర్థయాత్ర

కర్త. శ్రీఅడవిబాపిరాజుగారు ప్రచురణకర్తలు అణా గ్రంథమాల, ౧౬౮/౧౪౪ సుల్తాను బజారు, హైదరాబాదు దక్కను పుటలు ౭౫ వెల ౧ అణా మాత్రమే.

శ్రీఅడవి బాపిరాజుగారు సిద్ధహస్తులైన శిల్పి. ఆంధ్రదేశములో చిత్రకళలో వీరిదే పైచేయి. పైగా కథకులు, సంగీతవిద్వాంసులు, కవులు అయియుండిరి. వారు అజంటా (దానిని అజంతా అని వ్రాసినారెందులకో?) ఎల్లోరాగుహలనుగురించి వ్రాసినావ్యాసాలు అణా గ్రంథమాలవారు ప్రచురించినారు. బాపిరాజుగారు మోటారు బస్సులయేర్పాటులేనినాడు బహుశా ౨౦ ఏండ్లక్రిందట పైగుహలను చూచినట్లున్నది. ఎద్దులబండిమీదను బాటకి వెళ్లినను చ్చటను వచ్చిరాని ఉర్దూ సంభాషణలో వ్యక్తపరచినారు. వారుగుహలలో శిల్పసౌందర్యాన్ని వర్ణించినది చాలా హృదయంగమముగా నున్నది. ఇంకను పైగుహలను చూడనివారు దరిభాగ్యులకు ఈ గ్రంథాన్ని చదివినతర్వాత దాన్ని త్వరలో మాచూడవలెనను అభిలాష జనింపకమానదు, గ్రంథములో కొన్ని గుహాశిల్పములు పటాలనుకూడ ముద్రించినారు. అణా గ్రంథమాలవారివిగ్రహించిన బాపిరాజుగారు ప్రశంసనీయులు. ఇతివృత్తము గ్రంథాలయ అత్యుపయుక్తమును నకే పాఠకులకు అందు ప్రచురణకర్తలును అభినందనీయులు.

ఈపుస్తకముయొక్క ప్రయోజనమదీనిపేరునుబట్టియే తెలియుచున్నది. పూర్వముఅనగా అంధ్రకవిత్వవ్యాప్తికిముందు, 'ఓల' పాటలు, ఉయ్యాల పాటలు, తుమ్మెద పాటలు, గొబ్బిపాటలు, మున్నగునవి విరివిగ ప్రచారమందుండి నీతిబోధకుపయోగింపబడుచుండెడివి. వానిలో వ్యాకరణసిద్ధమగు భాషలేకపోయినను, చక్కని జాతీయములతోనవి వన్నెకెక్కి పెద్దలహృదయములందుస్థాన మేర్పరచికొన్నవి. వానివలెనే శ్రీదీనబంధుసోదరులు వ్రాసినయీ గీతములు, ప్రబోధకరములై చక్కని జాతీయములతో నలరారుచు, మంచి శైలిలో, నడుపబడినవి నేను స్త్రీ పురుషులోకమున విస్తరిల్లవలెనని తలతును, వానివంటి నష్టములు, చక్కగా నిరూపింపబడినవి. వీరియీ ప్రయత్నము మెచ్చదగినది.

మద్యపాననిరసన ప్రబోధగీతములు

గ్రంథకర్తలు -వి-యస్-దీనబంధుసోదరులు. ఇందు ప్రత్యేకము, గీతములు కలవు ౨౪ పేజీలు, తక్కిన పేజీలలో, సుప్రసిద్ధులగు శ్రీ-సు. ప్రతాపరెడ్డిగారి పరిచయవాక్యములు మున్నగునవి కలవు.

దీనివెల ౨అణాలు, దొరుకుచోటు గ్రంథకర్తలు రాయరావుపేట తా, మేడిచల్ జిల్లా అత్రాపుబల్దా

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభ

అపోహలు నిరాధారములు-

ఆష్టమాంధ్రమహాసభ చిలుకూరు గ్రామం తాలూకా హుజూరునగరం జిల్లా నల్లగొండలో ౧౩౫౦ ౧౯ తీరు ౧౩౫౦ ఫసలీ తేదులలో శ్రీయుత రావి నారాయణరెడ్డిగారి యధ్యక్షతను సమావేశపరుపబడునని ప్రకటింపబడియుండెను కానియీ మధ్యఅకస్మాత్తుగా సంభవించినదేశీయుల దుఃఖసాగరమున ముంచివేసిన, రాజమకు గారిని ర్యాణము చేపైనిర్ణయసభా తేదులను మార్చుటను ఆహ్వానసంఘము తీర్మానించినది. పైతేదులకుబదులు మహాసభలు ౨౯-౩౦-౩౧ తీరు ౧౩౫౦ ఫసలీ మంగళ, బుధ, జేష్టవారములలో జరుగును. సభాప్రయత్నములలో గా ప్రకటించినరీతిగా అతిముమ్మరముగా జరుగుచున్నవి. ఆహ్వానసంఘముసభలను ముందుప్రకారం జరుపవలెనన్న యేర్పాట్లలోనిమగ్నమై యున్నది.

ఈమధ్య దేశీయులలో మహాసభ జరిగిపోయినదని అపోహకలిగినట్లు మాకుమార్గ వచ్చినవి జిల్లా ఉద్యమాభిమానులు కార్యకర్తల కొందరికి నిరుత్సాహముగూడా కలిగినట్లు తెలిసినది. కానిఎట్టిఅపోహలకే కాని నిరుత్సాహముకే కాని యేమాత్రం తావులేదు. ప్రభుత్వముమాచిను వరుసముందే సభాసమావేశమునకు అనుమతినిచ్చియున్నది ఎట్టిఆంటిషరతులులేకుండా మహాసభ జరుపుటను ప్రభుత్వమువారి కెట్టి ఆక్షేపణ యుండిలేదు ప్రజలుకూడా ఈవ్యవహారమునకు సహకరించు చున్నారు. కానిమహాసభ జరిగిపోయినను వదంతి కేవలము నిరాధారమని ఇందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారము ఇదే తేదులలో సాంప్రదాయానుసారం మహిళామహాసభకూడ సమావేశమగును.

దేశీయులు అధిక సంఖ్యాకులుగా మహాసభలో పాల్గొన ప్రార్థితులు,

ఇట్లు

బి. వెంకటరాం నరసింహారావు

కే వేంకట రామరావు బి ఏ.ఎల్.ఎల్.బి.

అహ్వానసంఘ ప్రధానకార్యదర్శులు

తెలుగునాడు సార్వత్రిక స్థాయిసంఘము

(స్వా. వి) హైదరాబాదు(దక్కను)

౨౭-౩-౫౦ ఫ

ఈనాడు శ్రీయుత మిట్టలక్ష్మీనరసయ్య వకీలు హైకోర్టుగారిగృహమందు పై అంతరంగిక సభసమావేశమైఅందులో అఖిలభారత తెలుగునాడు సార్వత్రిక స్థాయిసంఘము ముగ్గురుకార్యదర్శులలో ఒకరిని హైదరాబాదునుండి కార్యదర్శులుగా ముందుముందు మహాసభ హైదరాబాదునగరములో జరుపుటకుఅవసరము గాన పైస్థాయిసంఘసభ్యులలో నెవరినైనఎన్నుకొని పంపుటకు బొంబాయి నుండి పైస్థాయిసంఘఅధ్యక్షులగు శ్రీయుతరాజరత్న భాగన్న బాలాజీరావులగారు కోరియుండగా హైదరాబాదుస్థాయి సంఘసభ్యులలో శ్రీయుత సిరిజగన్నాయకులుగారిని సర్వసమ్మతముతో ఎన్నుకొబడెను.

సంవత్సరము చందా
౬ హాలీ రూపాయిలు
ఆరుమాసాలకు
౩ రూపాయిలు
బ్రిటిషిండియాకు
సం॥ చందా
౫-౮-౦ శిల్లాను
పాతపత్రికలకు
వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండ పత్రిక

Golkonda Patrika

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

The only
Popular Paper
That reaches
The masses
In the Dominions

Best Medium
for
Advertisement

6 **Hyderabad-Dn** Monday 12th May 1941 *Number* 3

ఊడిచెట్టుక్రింద ముచ్చట్లు

(కే. ఎం. మున్షీ గారు)

పూనాలోని యరవాడా సెంట్రలు జైలుప్రవేశించగానే ఎడమప్రక్కన ముందుఆవరణ వున్నది. దీనిని అక్కడి ఖయిదీలు యరవాడమందిర్ అనిఅంటారు. ఈమందిరములో ఒకగున్నమామిడిచెట్టువుంది. యిది చూడదగిన దృశ్యము. దీని రూపంలో ప్రత్యేకతవుంది. దీనికిసమీపగదిలో నేను మార్చి౧౯౪౧తారీఖువరకు వున్నాను

ఈచెట్టుక్రింద మహాత్మా గాంధీగారు కొంతకాలమువుండి అక్కడే పడుకుంట వ్రాయుట, ప్రార్థన మొదలైనపనులన్ని చేసియున్నారు. హిందువులలో ఐకమత్యత చేకూర్చుటకుగాను మహాత్ముడు ఈచెట్టుక్రింద నిరాహారదీక్ష పూనినారు భగవద్ధ్యానముకూడి అచ్చటనేచేసేవాడు కనుక మనమందరికి కూడాను బోధివృక్షంలాగ పవిత్రమైనది. సర్దార్ భూలాభాయిదేశాయి, ఖేర్, మంగల్ దాస్ పక్వాసా డాక్టర్ గిల్డర్, జనాబ్ నూరీ, పటేల్ నేను ఈ చెట్టుక్రింద చేరేవారము, పటేల్ గారికిఅక్కడ ౧౯౩౩ నాటి గాంధీగారి నిరాహారవ్రతదినాలను జ్ఞప్తి చేస్తూవున్నాయి అప్పటి వాతావరణంలో జరిగినఉదంతాలు చెప్పుతూవుండేవారు సర్దార్ గారు.

ప్రార్థన

ప్రార్థనకాలంలో మాలో జనాబ్ నూరీగారు ఖురాన్ పఠనచేసేవారు డాక్టరుగిల్డరుగారు గాథ అనుచేస్తారు ఖేరుగారు నేను భగవద్గీతచదివేవారము. "రఘుపతిరాఘవరాజారాం"అని భజచేస్తూవుంటే నాకుమ్మట్టకు గాంధీగారు (బాపూ) అక్కడవున్నారాఅని అనిపించేది ఈచెట్టులో ఏముందో అన్ని మతాలవారికలిసి ఈశ్వరోపాసన చేసేవారు. ఈచెట్టుక్రిందలోని బౌద్ధగురువులు బాధాలులాగ నిర్జనస్థలంలో ఈశ్వరోపాసన చేస్తూవుండేవారము యరవాడలో.

సర్దార్ పటేలుగారు

పటేలుగారు పట్టుదలకుప్రసిద్ధి-మనము వీరిని రాజకీయవీరుడుగ తెలుసుకున్నాము. కాని వీరిలో అంతరంగికంగా వుండిన మతాభిమానమును గూర్చి తెలుసుకొనుట చాలఆశ్చర్యమైనది. వీరు ఒక్క గాంధీగారికి మాత్రం ఆత్మబలిదానమైనారు. శ్రీకృష్ణభగవానుడుచెప్పినట్లుగ "నిమిత్తమాత్రంభవసర్వసాచిన్"అని కర్తవ్యాన్ని వర్ణిస్తున్నారు

నాన్నెహితుడు ఖేరు

ఖేరుగారు నాకు చిరకాలస్నేహితుడు- వీరు భగవత్సేవాతత్పరుడు వీరికి మతవిషయక విజ్ఞానమునందిచ్చెమెందు వీరు బొంబాయివిశ్వవిద్యాలయము మన్ననబడసినవారు. వీరు దినమంతా గీతాపఠనములోమునిగేవారు. యింకా అక్షరమధజవలినుండి గీతాలుపాడేవారు.

డాక్టరు గిల్డరు

డాక్టరుగారు వృత్తిరీత్యా నాస్తికుడని పేరుపొందినవారు-యిన్నాళ్ల స్నేహం కలిగియున్నా వీరిలో యింత ఆస్తిక స్వభావమున్నదని యిప్పుడుమాత్రం తెలుసుకొంటిగాను వీరికిమతమూలం లేనిట్టినమ్మకము గలదు.

జనాబ్ నూరీసాహెబ్

వీరు ముస్లింభక్తులు వీరు కాంగ్రెసుమంత్రిగ వుండగ వినియ్యచేసిన ముస్లింలీగు నాయకులలో హెచ్చుమంది వీరుతెలుసుకున్నంతగ ఇస్లాం సిద్ధాంతము అను తెలుసుకొనివుండరు. వీరుఎప్పుడూ ఖురాన్ చదివేవారు. మహమ్మదుప్రవక్తనుగురించి ఒకవ్యాసము వ్రాసినారు.

శ్రీ పటేలుగారు

వీరుభక్తులు. వీరుతుకారాం, జ్ఞానేశ్వర మొదలైన మహారాష్ట్ర భక్తుల సాంప్రదాయంలోనివారు భక్తేపటేలుగారికిభుక్తి-వీరికి భగవద్గీత తులసీదాసు రామాయణములు గ్రంథాలు.

అధ్యక్షుడు పక్వాసాగారు

జీతంరాకపోయినా అధికారం లేకపోయినా వీరింకా గౌరవనీయులగు అధ్యక్షులే- వీరు మాతో ప్రార్థనలలో పాల్గొనేవారు- వీరునిష్కామ భక్తుడు-

భూలేభాయి దేశాయిగారు

వీరు అగర్భశ్రీమంతులు-వీరికి ఆధ్యాత్మికము అంటె అవసరము లేదు అయినప్పటికి వీరు చెరసాలలో భగవద్గీతనువినేవారు- భగవద్గీతాఉపదేశాలను దినచర్యలో ఎలాఆచరణలో పెట్టాలాఅనిఅలోచిస్తూవుండేవారము

నా సంగతి

వృత్తికారణాలవల్ల రాజకీయ కారణాలవల్ల ప్రతిబంధకములు వాటిల్లిన జీవితాధారముల పున

ఉద్ధరణగూర్చి అలోచిస్తూ వుండేవాడిని- భక్తులమయ్యామని కాదు

ఇందువల్ల మేమందరము పరమభక్తులమయ్యామని ఎవరూఅనుకొనకూడదు- మేముకూడ మానవమాత్రులమే మేము మాట్లాడుకొనేవాళ్ళము, పాడేవాళ్ళము, నడిచేవాళ్ళము, మాలో కొంతమంది పొగపీల్చేవారు, కొంతమంది పేకాడేవారు. పత్రికలను బహుఅతుర్తతో చదివేవారము- సేవలు జాతులభవిష్యత్తునుగూర్చి అలోచించేవారము

మహాత్ముని పల్లి

మేము పిట్టలకు మేతవేసేవారము- పెంపుడు పిల్లులను దగ్గరకుతీయడం జైలఅలవాటు జైలులో వుండేవారికి, అందులో మాకో ప్రత్యేకత వచ్చినది ౧౯౩౩లో మహాత్ముడు ఈచెట్టుక్రింద ప్రార్థన చేసుకుంటూవుండగా పెంపుడుపిల్లి అయన తొడమీద పిల్లలనుపెట్టినది అసంగతివేరుని ఈపిల్లులు మాకుతెలిసింది

గాంధీగారు మాలో అస్తికత్వాన్ని గురించి సంశయించేవారు-భగవత్ప్రార్థన ఆధ్యాత్మిక చింతనిదే వారిని ప్రత్యక్షంగాకాని పరోక్షంగాకాని సమీపించుటకు వీలువుండదు. ఏదోవిధంగా ఈ పవిత్రమైన మఱిడిచెట్టుక్రింద మాకు ఆధ్యాత్మిక చింతనకు సావకాశము ఏర్పడినది.

నిజాం వీరశైవపరిషత్తు

నాల్గవ అధివేశనము హైదరాబాదు

స్వాగతసమితివారి ప్రకటన

పూర్వకాలమునందు హిందూస్థానమునందంతటవ్యాపించి జనుల నైతిక, ధార్మిక, ఆర్థికపరిస్థితులను విస్తారమొనర్చినమనమతము నేడుఅత్యంతహీనావస్థయందున్నది ఏధర్మమునందు, శ్రేష్ఠమగుసాహిత్యవిశారదులు, వీరులగుసేనాధిపతులు, ఆదర్శప్రాయులగు రాజాధిరాజులు ఉద్భవించియుండిరో! ఆధర్మావలంబులు నేడుచెప్పరానట్టి అజ్ఞానమునమునిగియున్నారు

మనతోటివారలగు బ్రిటిషు కర్ణాటకమందలి వీరశైవులజాగృతివలన అధోగతిస్పష్టమగుచు కనుకనేవారు రాజకీయ, సామాజికరంగములయందు ముందుకొచ్చిన ఇతరవీసమాజమువారికిని తెలుదీయకపమానులైనిలిచియున్నారు.

మనమందుకేవలము ౧౦౦కి ౨ ౩రు మాత్రమాత్రమేవిద్యావంతులుగలరు మనలోభేదముద్వేషము, మొదలగునవన్నియు నెలకొనియున్నవి వ్యాపారమంతయు మనవారిచేతినుండితొలగిపోవుచున్నది. వ్యవసాయికులు దినదినమునష్టపడుచున్నారు- విద్యావంతులగు మనయువకులకు సర్కారుఉద్యోగములు దొరుకుటకష్టమగుచున్నది-

ఇట్టిదుస్థితి మనసమాజమున కొనసాగాదక, సర్వతోముఖాభ్యుదయముగలుగవలయునని శ్రీలానవానులగు ధర్మవీర ఉద్గీర సంగ్రామప్ప శెట్టిగారు నిజాంప్రాంతీక వీరశైవపరిషత్తును సమావేశపరచినను హెచ్చరించిరి ఇంతవరకుకూడినమూడుఅధివేశనములవలన నిజాంరాష్ట్రవీరశైవులయందు మనంగుటన, స్వాభిమానభావములుద్భవింప ప్రారంభమైయున్నవి-

నైజాం ప్రాంతీక వీరశైవపరిషత్తుయొక్క అధివేశనము ఈసారి హైదరాబాదు పట్టణమునందు కూడును. ఈఅధివేశనమునందుమనవీరశైవులందరికి అత్యంతఅవశ్యకములగు సమస్యలపై విచారమొనర్చవలసియున్నది- కనుక అధివేశనమునకు కనక్ ప్రతినిధులను పంపుటయందు మరియుదానిఖర్చులనిమిత్తము ధనముకూర్చుటయందును ప్రయత్నమొనర్చవలయును ఈఅధివేశనములోపలనే మీమీస్థానములయందు జిల్లా, తాలూకా, మరియు గ్రామకమిటీలను యేర్పాటుచేసుకొని నాల్గణాలసదస్యులనుసంఖ్యను త్వరగాయెక్కువచేయవలయునని ప్రార్థించు-

హైదరాబాదు అధివేశనపు,
స్వాగతసమితి అధ్యక్షుడు
యస్ సోమేశ్వరరావు,
మహిళాపరిషత్తుయొక్క-
స్వా॥ స॥ అధ్యక్షిణి
మైనాదేవి షే.

ఆయుర్వేదవైద్యము

ప్రభుత్వమువారి సహాయము

హైదరాబాదు (దక్కను) తేది ౧ ప్రభుత్వ ప్రకటన శాఖవారిట్లు తెలుపుచున్నారు.

మ.ఘ.వ. నిజాముప్రభువుగారు రాష్ట్రములోని ఆయుర్వేదవైద్యాన్ని ప్రోత్సహించుటకై ఏర్పాటైనప్రణాళికకు అంగీకారమును ప్రసాదించియున్నారు. దాని ప్రకారము ప్రథమములో ౪౩౦౦౦రూ॥ వ్యయముచేయబడును. తర్వాత ప్రతిసంవత్సరమున్నూ ౩౫౦౦౦రూ॥ వ్యయము చేయబడును. ఈప్రణాళిక ననుసరించి ఒకసమాలోచకసంఘము నిర్ణయింపబడును అందు వైద్యశాఖ కార్యదర్శిగారు అధ్యక్షులుగాను మరి ఏడుగురుసభ్యులున్ను కలసి ఒకసంఘముగా ఏర్పడును. ఈఅధ్యక్షుడు ఆయుర్వేదశాఖను విచారించుచుకొనును ఆయుర్వేద కళాశాలను ఆయుర్వేద అస్పత్రులను విచారించుకొనును.

హైద్రాబాదు నగరంలోని సుల్తానుబజారులోఉండు నిజాంఆయుర్వేదిక కేంద్రహాస్పిటలును ప్రభుత్వమువారు తమఆధీనములోనికి తీసుకొన్నారు-ఇప్పుడు ప్రభుత్వం క్రిందనే అది పనిచేయుచున్నది. అందు దినముప్రొద్దున ౭నుండి ౧౦గంటలవరకు సాయంత్రము ౫నుండి ౭గంటలవరకును ఉచితముగా అందరికిని మందులిత్తురు- ఇదికాక ఒకసంచారక చికిత్సాసంఘము ఏర్పాటైనది- ఆసంఘమువారు ఉరుసులకు జాత్రాలకు, సంతలకువెళ్లి మందులిత్తురు

ఆయుర్వేదకళాశాల ౧ఆమర్దాదు నుండి పనిచేయును-అందు నాలుగేండ్ల విద్యావిధము నిర్ణయమైనది- నాలుగేండ్లు చదివి పరీక్షయిచ్చి కడతేరినవారికి పదవులియ్యబడును-

అఖిలభారత పద్మశాలి మహాసభలు

స్థలము షోలాపూరు

తారీఖులు వృషసంవత్సర వైశాఖ బ॥ ౬, ౭, ౮, (౧౯౪౧ మే ౧౬,౧౭,౧౮

పద్మశాలిఅష్టమమహాసభ

అధ్యక్షులు శ్రీమాన్ ధికొండ సాయన్న గారు (అహమ్మద్ నగర్)

పద్మశాలి చతుర్థయువక మహాసభ

అధ్యక్షులు శ్రీయుత కార్యంపూడి రాజమన్నాగారు, ఎం. ఏ. (ఆనర్సు) (ఒంగోలు)

పద్మశాలిద్వితీయ మహిళాసభ

అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి వై. ఆర్. రంగమ్మగారు, బి. ఏ. బి. టి. (బెంగళూరు).

చందాదారులకు మనవి

చందాదారులు మా కార్యాలయమునకు జాబులు వ్రాయునప్పుడు, మనిఆర్డర్లు పంపునప్పుడు, తమ చందానెంబరు వ్రాయుటయందు తగుశ్రద్ధ గైకొనుటలేదు చందా నెంబరు వ్రాయనిది వెంటనే జవాబీయుటకు వలనుపడదు కాన చందాదారులెల్ల ముఖ్యముగ గమనింపకోరెదము.

మేనేజరు, గోలకొండపత్రిక.

మ. ఘ. వ. నిజాం స్టేటు రైల్వే.

నోటీసు

జానకంపేట, బోధన్ రైలు బండ్లు 15 మే 1941 నుండి మార్పు

గురువారము 15 మే నుండి 1941 నుండి క్రింద నుదహరించబడిన ప్రకారము నిజామాబాద్ బోధన్ సెక్షన్ రైలుబండ్లు మార్చబడును

		50 మిక్స్డ్	52 మిక్స్డ్ (ప్యాసంజెర్లు)
నిజామాబాద్	పోక	6-30	12.10
జానికంపేట జంక్షన్	,	6.50	12 23
జానకంపేట రోడ్డు	,		
అలిసాగర్	,,	7.09	12-39
ఏదపల్లి	,	7.28	12.51
బోధన్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ సైడింగు	,,	7-44	13.04
బోధన్	రాక	8.20	13.13
		49 మిక్స్డ్	51 మిక్స్డ్
బోధన్	రాక	9-00	13-34
బోధన్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ సైడింగు	,,	9.03	13.41
ఏదపల్లి	,,	9.52	13.55
అలిసాగర్	,,	10.07	14.07
జానకంపేట రోడ్డు	,,	11-	—
జానికంపేట జంక్షన్	,,	10-33	14-22
నిజామాబాద్	రాక	10.55	14.37

జానకంపేట రోడ్డు స్టేషన్ 15 మే 1941 నుండి తీసివేయబడును

సికింద్రాబాదు
8 మే 1941

బై ఆర్డర్
ఎ.డబ్ల్యు. వాట్స్.
చీఫ్ మానేజింగ్ డెంటు.

మ. ఘ. వ. నిజాంస్టేటు రైల్వే

నోటీసు

డోర్నకల్లు భద్రాచలం రోడ్డు సెక్షను రైలుబండ్ల మార్పు

గురువారము 15 మే 1941 నుండి భద్రాచలం, డోర్నకల్లు రోడ్డు జంక్షన్ మిక్స్డు రైలు బండ్లు ఈ క్రింద నుదహరించబడిన ప్రకారము మార్చబడినవి

	రాక	18 మిక్స్డ్.	20 మిక్స్డ్
డోర్నకల్లు		10-52	21.50
కారేపల్లి జంక్షన్	,,	11.27	22-25
తడికలపూడి	,,	12.22	20-22
భద్రాచలంరోడ్డు	పోక	13.20	00.20
		17 మిక్స్డ్.	19 మిక్స్డ్
భద్రాచలంరోడ్డు	రాక	14.42	02.10
తడికలపూడి	,,	15-27	02.55
కారేపల్లిజంక్షన్	,,	16.40	04.09
డోర్నకల్లు	పోక	17-20	04.50

సికింద్రాబాదు
మే 8 1941,

బై ఆర్డర్
ఎ. డబ్ల్యు. వాట్స్.
చీఫ్ ట్రాన్సు పోర్టేషన్ మానేజింగ్ డెంటు,

Printed and Published by, G Ramakrishna Reddyat the Golkonda Power Press Hyderabad-Dn. Editor- S Prathapa Reddy B A B.L.